

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za iz-
zemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din.
Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Vzajemna borba proti povodnjim

Zadnja leta so povodnji po naših krajih zelo pogoste. Zato je nujna potreba, da presodimo, kako bi se jih otepli v bližnji bodočnosti. Treba bo vzeti to perečo zadevo resno v pretres ter ustanoviti po vseh ogrčenih občinah vodne zadruge, kakor jih vidimo s pridom delovati v drugih delih naše države, zlasti v Vojvodini. Po starem reku: Pomagaj si sam in ti Bog pomore, moramo zidati predvsem na lastno delo, ki ga bo seveda podprla država, kolikor bo v njenih močeh. Ne gre tu, zanašati se le na državo, ker so potrebne vsote tako izredno visoke, a dela neodložljiva. Prav podobni smo pri tej naši nevarnosti tistemu nespametniku, ki drži križem roke in gleda, kako se oprijemlje ogenj njegove strehe, češ, saj bodo prišli gasilci.

Zlasti v tistih krajih, kjer so reke že regulirane, a so pretrgale povodnji na več mestih nasipe, uničuje vsaka nova povodenj ogromno narodno premoženje. Pisec teh vrst je sam nedavno gledal, s kakšnim zanimanjem so sledili

vaščani nekje, kako je voda počasi kamenček za kamenčkom krušila nasip. Nikomur pa ni niti na misel prišlo, da bi skočil po nekaj vreč, jih napolnil s prstjo in tako preprečil predor nasipa, ki je nato povzročil poplavo razsežnih površin obdelane zemlje in prizadejal za težke denarje škode.

Kar čuditi se moramo, če vidimo, s kakšno vnemo se postavijo naši gasilci v bran proti po-
bratstvu vode požaru, medtem ko se še doslej ni kar nič storilo za obrambo proti še hujši šibi dežele, proti povodnji. Nekdo se bo moral tu resno lotiti dela za snovanje vodnih združenj.

Sodimo, da so baš občinski odbori poklicani, da se lotijo, morda sporazumno z gasilskimi društvi, čimprej tega važnega in neodložljivega dela, ki bo preprečilo milijonske narodove vrednosti. Jugoslovenska nacionalna stranka pa bo podprla z vsem svojim vplivom takšna prizadevanja in pomagala doseči od države čim več podpore v denarju, delu in nasvetih strokovnjakov.

Izid volitev v Delavsko zbornico

Na rednih krajevnih voliščih je bilo volilcev: v delavski skupini 19.165, v nameščenski skupini 4643, neveljavnih glasov 228, skupaj 24.036 volilnih upravičencev.

Na obratnih voliščih je volilo v delavski skupini 19.769 volilcev, v nameščenski skupini 1307, neveljavnih glasov 374, skupaj 21.450 volilcev.

Pismeno je glasovalo v delavski skupini 2392 volilcev, v nameščenski skupini 216, neveljavnih glasov 135, skupaj 2743 volilcev.

Skupno je bilo v delavski skupini 31.326 volilcev, v nameščenski skupini 6163, neveljavnih glasov je bilo 737. Torej je volilo v Delavsko zbornico vseh skupaj 48.229 volilcev.

Glasov so dobili:

modri v delavski skupini 12.700, v nameščenski skupini 3606, skupaj 16.306 ali 33,8 odstotka; rdeči v delavski skupini 18.848, v nameščenski

skupini 1127, skupaj 19.975 ali 41,4 odstotka; beli v delavski skupini 9778, v nameščenski skupini 560, skupaj 10.338 ali 21,4 odstotka; zeleni v nameščenski skupini 873 ali 1,8. Neveljavnih glasov je bilo v delavski in nameščenski skupini 873 ali 1,6 odstotka.

Mandatov so dobili:

v delavski skupini nacionalni delavci (modri) 15, socialisti (rdeči) 23, krščanski socialisti (beli) 12;

v nameščenski skupini nacionalni nameščenci (modri) 6, socialistični (rdeči) 2, krščansko-socialni (beli in zeleni) 2 mandata.

Skupno so dobili mandatov: nacionalni delavci in nameščenci (modri) 21, socialistični delavci in nameščenci (rdeči) 25, krščansko-socialni delavci in nameščenci (beli in zeleni) pa 14. Vseh mandatov je skupaj 60.

Šentviški umor pred sodiščem

Pred velikim senatom novomeškega okrožnega sodišča se je zaključilo zadnje dejanje žaligre, ko sta brata Andrej in Anton Mali v Št. Vidu pri Stični umorila Andrejevo ženo Amalijo, rojeno Anžlovarjevo. Poleg obeh bratov se je morala zagovarjati tudi Marija Golmajerjeva z Golnika, ki je bila obtožena, da je oba brata napeljevala k zločinu.

IZ OBSEŽNE OBTOZNICE

Dovzemamo naslednje:

V noči na sredo 26. aprila letos ob 3. zjutraj je bila Amalija, žena Andreja Malija, umorjena v podstrešni spalnici v svoji postelji, čeprav je poleg nje spal mož Andrej, kateremu pa se ni nič zgodilo. Sodni zdravniki so ugotovili, da je

morilec žrtvi najmanj dvakrat prerezal z nožem vrat na levi strani in glavno žilo, kar je imelo za posledico popolno izkrvavitev. Razen smrtne poškodbe je dobila Amalija še 18 drugih lažjih urezov in vbodov. Andrej je bil še tisto dopoldne po umoru zaslišan kot prič. Izjavil je med drugim: «Zbudil me je krik 9letne Anice, ki je spala v sosedni sobi. Zbudila se je tudi žena. Skočila sva prestrašena iz postelje. V temi sem skočil proti vratom in že je stal v sobi neznan možki ter zastavil pot Amaliji. Meni nasproti se je na pragu pojavil drugi možki s samokresom v desnici. Planil sem proti njemu in ga odrinil. Tako sem pridobil izhod v gorenjo vežo in skozi vrata na podstrežje, odkoder sem klical na pomoč tasta Anžlo-

varja in soseda Ignaca Pevca. Ko je prišel tast s petrolejko iz pritličja v prvo nadstropje, že ni bilo napadalec nikjer. Ko sva stopila v spalnico, je Amalija ležala vsa krvava na postelji in še hropla. Pcklicala sva na pomoč in prišel je sosed Pavec, ki je nato poslal svojega hlapca po duhovnika in po orožnike v Št. Vid.

Andrej je pripovedoval nadalje, da je našel pod lino ob zid prislonjeno lestvo, po kateri sta po njegovi izjavi splezala oba razbojnika na podstrežje. Iz gospodarskega poslopja, je trdil Andrej, sta roparja ukradla njegovo kolo, čeprav so bila vrata zapahnjena. Andrej je menil najprej, da sta se napadalec hotela polastiti denarja, pozneje pa je dejal, da je bil morda kdo nevoščljiv njegovi poroki z ženo, ki je imela več domačih snubcev, on pa je bil iz tujih krajev.

Andrej je naslednje dni neprestano jokal. Na dan pogreba je bil s taščo vred pri spovedi in obhajilu. Ob Malkinem pogrebu se je pa spet krčevito zvijal v joku. Toda

svak Ivan Hrvat je že tistega dne zabrusil Andreju v obraz: «To je tvoje delo.»

Na ta silni očitek se je Andrej samo obrnil in se molče odstranil.

Nagli razvoj dogodkov je kmalu pokazal, da se Hrvat ni motil. Policijski organi so namreč hitro dognali, da je Andrejev brat zdoma na Malijevem brdu pri Golniku dva dni pred umorom odpotoval na Dolenjsko in da se je po zločinu vrnil z okrvavljeno obleko in z obrezami na roki domov. Bil je nemiren in se je obnašal zelo sumljivo, Alojzij Hostnik ga je videl, ko se je ob nekem potoku med Št. Vidom in Litijo izpiral roke in krvave hlače. Hostnik je takoj nato tudi izvedel od Pavla Grozdnika, da je nekdo pustil tisto jutro okrvavljeno možko kolo pred gospodarskim poslopjem posestnice Bočičeve v Smartnem pri Litiji. Kolo so spoznali za last Andreja Malija.

Po teh ugotovitvah so 28. aprila

aretirali Antona Malija in ga zasliševali na upravi ljubljanske policije tako dolgo, da je zločin priznal.

Bil je v Št. Vidu pri bratu v senu skrit cela dva dneva in tri noči ter je pripomagal k temu, da je brat Andrej pod krinko razbojništva umoril svojo ženo.

Ko je Tone že vse priznal, je kmalu nato aretirani Andrej Mali na policiji v Ljubljani še vse tajil.

Šele preiskovalnemu sodniku v Novem mestu je Andrej priznal, da sta se z bratom Antonom res dogovorila glede umora.

Dejal pa je, da je umor izvršil Anton. V preiskavi je Andrej dejal, da je želel postati vdovec, da bi se nato oženil z Marijo Golmajerjevo, s katero je imel že prej ljubavno razmerje in je tudi že po poroki pogosto zahajal k njej in sta se skoro do umora ves čas združevala.

Andrej in Anton sta se v preiskavi oba izgovarjala s tem, da ju je Golmajerjeva napeljevala k zločinu.

Anton je dejal, da mu je Golmajerjeva dala pred umorom 200 Din za vlak in Andrejev samokres, potem pa še nekaj slivovke in masko za obraz,

češ: «Masko natakni, da te ne bo nihče spoznal, pa slivovke se napij, da boš bolj korajžen!» Bajga je tudi podkrepila z besedami: «To ni nič tako hudega, saj človek nima duše in je vseeno, če Malko ubiješ.»

Marijo Golmajerjevo so aretirali na njenem domu na Golniku kot pobudnico strašnega zločina.

Golmajerjeva pa je tako na policiji kakor tudi v preiskavi trdovratno tajila, da bi sploh imela s katerim Malijem ljubavno razmerje, čeprav je res, da je Andrej pogosto zahajal k njej, ker je na Golniku zidal hišo in ker sta si v svaštvo. Tudi si ni z Andrejem nikoli dopisovala. Antonu ni dajala denarja razen 100 Din, ki mu jih je posodila pomladi in jih je vrnil. Pred kakimi tremi meseci mu je spet posodila 200 Din, ker je želel iti k svojemu dekletu. Počasi je pa Marija Golmajerjeva le priznala ljubavno razmerje z Andrejem. Andrej se je kljub razmerju z njo poročil na Dolenjskem, a ji je kmalu po poroki začel tožiti, da ni srečen, in jo je prosil, naj mu bo še nadalje zvesta. Golmajerjeva je baje zadnji čas pred umorom po svojem bratu pismonoši pošiljala Antonu nekakšne listke, ki jih je ta sproti sežigal.

Andrej Mali pa je, kakor trdi obtožnica, gotovo spraval Amalijo s sveta tudi zato, da prikrije zločin krive prisega, zaradi katerega je bil v preiskavi.

Obtožnica nato ponavlja že znana dejstva o umoru krošnjarja Smajla Vojnikovića, zaradi katerega se Ljubljčan Jože Lombar do smrti pokori v ječi. Zanimive so navedbe, kake dobre zveze je imel Andrej z zločincem Lombarjem in zakaj se je toliko zavzemal na razpravi glede umora Vojnikovića v prid Lombarju. Andrej je pred leti celo nekaj časa stanoval pri Lombarju. Ko je bil Jože Lombar že zaprt, ga je zelo presenetilo, ko je zvedel, da so prignali v zapor Andreja pod sumom, da je sodeloval pri umoru na Zelenici v letu 1918. Preko kaznjence Franca Kremžarja je hotel Lombar dobiti stike z Andrejem. Andrej je bil izdal Lombarju, da je skupno s tremi fanti v gorah opopal Janeza Tomažiča za 2000 Din in ga potem vrgel v prepad. Andrej je najbrže to sam zaupno povedal Lombarju, ta pa mu je razodel umor, ki ga je izvršil nad Vojnikovičem. Tako sta bila oba drug na drugega navezana na molčečnost.

Nadalje navaja obtožnica tudi nepojasnjeno smrt Janeza Stareta, ki je leta 1927. v Malijevi hiši na sumljiv način izgubil življenje.

Dokazano je, da je imel Stare takrat pri sebi okrog 12.500 Din in da je sodeloval pri tihotapstvu okrog 70-kg saharina. Pri tem tihotapstvu sta bila udeležena tudi Andrej Mali in dva njegova brata. Tedaj so v Malijevi hiši začeli očitati Janezu Staretu, da so udeleženci tihotapstva sami krivi, da so prišli ob saharin. Grozili so drug drugemu. Izkazalo se je, da je bil Janez Stare ustreljen s samokresom, ki je bil last Andreja Malija.

Nazadnje omenja obtožnica še nastopno zagonetno zadevo, o kateri ljudstvo mnogo govori:

Neki Karel Mali je lani usmrtil svojo ženo na ta način, da jo je sam ali pa s pomočjo obeh obtožencev Malijev obesil,

medtem ko so pozneje Maliji razširili govoricu, da se je ubogi ženski zmešalo in da se je obesila sama. Poizvedbe pa so dogale, da je moral nekdo žensko izvabiti v oddaljeno pastirsko kočjo, kjer so jo našli in kamor sama gotovo ne bi šla.

Citanje obtožnice na razpravi je trajalo skoro eno uro. Vsa dvorana je z veliko pozornostjo poslušala izvajanja, ki jih je podajal državni tožilec dr. Rus. Takoj nato so odvedli Antona Malija in Marijo Golmajerjevo iz dvorane in pričelo se je

ZASLIŠEVANJE ANDREJA MALIJA

Andrej Mali je oporekal, da bi bilo vse resnica, kar navaja obtožnica. Izjavil je dalje, da je nagovoril brata, da je umoril njegovo ženo. Na vprašanja predsednika dr. Josipa Kavčiča je Andrej odgovarjal zelo previdno. Kar mu je bilo neprijetno, tega se enostavno ni spominjal. Iz Andrejevih izjav je bilo razvidno, da je bil načrt za umor storjen že 40 dni pred zločinom. Trdil je tudi, da ga je k umoru nagovorila Marija Golmajerjeva. Pri zasliševanju se je nadalje pretresavalo tudi Andrejevo razmerje z Lombarjem, ki je obsjen v dosmrtno ječo. Andrej je hotel Lombarja rešiti s tem, da je prisegel, da je bil na dan umora Vojnikovića 29. septembra lani z Lombarjem skupaj pri Figovcu v Ljubljani. Ko je predsednik izjavil, da je Lombar v zaporu obdolžil Andreja, da je ta ustrelil Vojnikovića s svojo puško, je Andrej odločno zanikal to obdolžitev in izjavil, da je le plod Lombarjeve domišljije.

DRUGI OBTOŽENEC, ANTON MALI, JE PRI ZASLIŠEVANJU PRAV TAKO PRIZNAL ZLOČIN

in ga opisal, a drugače kakor njegov brat Andrej. Dejal med drugim, da ga je k umoru nagovarjala Marija Golmajerjeva, s katero se je večkrat sestal. Opisal je natančno zločin in trdil, da je zamahnil proti Amaliji, ki je stala poleg postelje, trikrat ali štirikrat. Odkod ima druge rane, da ne ve.

Pri soočenju z Andrejem je Anton vztrajal na svojih izpovedbah in je pozval Andreja, naj vsaj zdaj govori resnico, češ: «Kar je, pa je!» Ko je Andrej trdil, da je Anton prišel na podstrešje skozi lino, je ta to z vso odločnostjo zanikal. Oba sta vztrajala pri svojem.

POSEBNO ZANIMIVO JE BILO ZASLIŠEVANJE MARIJE GOLMAJERJEVE,

ki je vse obdolžitve z največjo odločnostjo zanikala. Andreju je pri soočenju v preiskavi povedala v obraz, da laže, ko trdi, da ga je ona nagovarjala k umoru. Bila je vseskozi dosledna v zagovoru in se tudi pri soočenju vseh treh obtožencev ni zapletla v protislovje, nego je Andreju gledala ostro v oči in ga pozvala, naj govori resnico, češ: «Nikdar te nisem nagovarjala, da bi kaj napravil, nego sem te svarila in ti priporočala, da bodi dober z ženo. Ti si lagal vedno in povsod in še boš lagal, dokler te ne pokrije črna zemlja!»

ZASLIŠEVANJE PRIČ

ni posebno izpremenilo polčaja glede na ugotovitve, ki so že zabeležene v obtožnici. Samo nasproti Golmajerjevi so bile priče razbremenilne in so nasprotovale nekaterim trditvam obeh bratov. Tako je dejal Golmajerjeve brat, pomožni pismonoša na Golniku Andrej Golmajer, da ni obtoženemu Antonu Maliju nikoli nosil zasebne pošte, kakor je ta trdil.

Ko je bilo dokazno postopanje končano, so zagovorniki stavili razne predloge, ki so pa bili zavrnjeni.

Bilo je že ob dveh zjutraj, ko je dobil besedo

DRŽAVNI TOŽILEC DR. RUS, KI JE VZDRŽAL SVOJO OBTOŽBO IN ZAHTEVAL SMRTNO KAZEN ZA VSE TRI OBTOŽENCE,

da bo pravici zadoščeno. Golmajerjevo so pri tem zalile solze. Branilca obeh morilcev dr. Vašič in dr. Ivanetič sta svoja obrambna govora usmerila

Gustav Strniša:

Zadnji rokovnjač

«Vsi cigani morate z nami. O, poznamo vas. Na Gorenji Savi ste ukradli prašiča. Nihče drug ga ni odnesel. Zdaj, ko ste ga požrli, vam bomo pa privoščili postno jed, da se vam želodci očistijo.»

Tedaj je prišla od druge strani stara Donda, ciganska mati. Kakor ris se je vrgla na Martina in ga pričela praskati:

«Čakaj, še nam prideš v roke! Zakaj sem te sinoči izpustila izpred oči. Dva cigana sta te hotela zasledovati in ti malo pomagati, da bi danes ne mogel s postelje. Pa sem jima zabranila, ker sovražim pretep. O, žal mi je, da te nisem pustila na meh odreti!»

Skaza se je otepal in branil, pa ga je tako opraskala, da je imel ves obraz krvav.

Otresel se je je kakor mačke in divje klel. Tovariši so se mu smejali. Nekdo je ciganko sunil, da je padla. Pobrala se je, zažugala še enkrat in odšla pobirat svoje cape.

Moški cigani so bili medtem že v joštarskem grmovju. Biriči se jih nislo upali zasledovati, saj so vedeli, da imajo tudi cigani nekaj orožja in bi izza grmovja lahko streljali. Če bi Martin vedel, kako bilzu je Veliki Grogga, bi najbrže takoj pozkusil svojo srečo in ga šel lovit. Grogga je namreč prvi zagledal biriče in šel opozarjat cigane;

6 moškimi je svetoval, naj zbeže v hrib, kjer se bodo že več domenili.

Cigani so Grogga takoj slušali. Ko so prišli biriči, so moški že odhajali in Martin je opazil samo dva starejša cigana, ki sta se vzpenjala v joštarski hrib.

Martin se je bal, da bi se stara ciganka ne izmuznila. Tudi je bil zelo vražast in mislil si je, da se lahko Donda izpremeni v kako žival in pobegne. Starko so privezali za roke k Reziki, ki je imela tudi zvezane roke, kar je Grogga, ki je gledal s hriba, tako razburilo, da bi bil najrajši skočil sam med biriče in jih premetal kakor snope slame. Če bi bili biriči brez pušk, bi vseh pet kar sam napadel, a vedel je, da ni varno. Sicer je pa imel že boljši načrt.

Ko so se biriči vračali s cigani in Reziko proti mestu, so cigani v hribu hiteli skozi hosto, jih prehiteli ter so bili že pred njimi nad cesto, ki vodi proti Kranju. Čakali so preganjalce v soteski nad Savo, kjer je nizko skalovje.

Stara ciganka je Reziki takoj šepnila: «Ne boj se, tvoj oče je med našimi. Kmalu bomo proste!» Mirno in počasi so korakali dalje. Starka se je naenkrat zgrudila in se onezavestila. Nekdo je hitel k Savi po vodo. Ko se je zavedla, se je Reziki nasmehnila:

«Veš, to je vse samo nalašč, da si naši pridebe časa, kajti prehiteti nas morajo.»

Nepričakovano se je prav tedaj prikazal na najvišji skali plečat mož s puško v roki:

«Pustite te ljudi, sicer vam bo slaba predla!»

Gonjači so kar zastrmeli nad tako predrznostjo. Že se je oglašil Skaza:

«Ti nam boš ukazoval? Poznam te, Veliki Grogga si. Zdaj pojdeš tudi ti z nami!»

Rokovnjač se je zasmel, da je kar odmevalo med skalovjem:

«Tu me imate, samo po mene morate priti!»

Ko je to izpregovoril, je zamahnil z roko.

Tedaj je neki birič vanj ustrelil.

Grogga je bil na vse pripravljen. Spretno je prav tisti hip počenil in krogla mu je zletela preko glave.

Biriči je svoj strel takoj plačal, kajti za skalo čepeči cigan mu je poslal svinčenko, ki ga je oplazila po desnici, da je kar spustil puško.

Tedaj so pričele ženske bežati, a otroci za njimi. Vsi so hiteli v hrib.

Biriči so nastavili puške, čeprav niso namerali streljati v neoborožene ženske.

Spet se je oglašil rokovnjač:

«Kdor hoče odnesti zdravo kožo, naj nas pusti lepo v miru! Pet pušk gleda skozi razpoko v skali, a moja je šesta. Preden bo kdo treljal, ga bo podrla naša svinčenka.»

Biriči se niso upali napasti, saj so bili popolnoma izpostavljeni kroglam, medtem ko so bili nasprotniki lepo zavarovani.

Spet je zakričal Veliki Grogga:

«Da vam ne bo treba preveč premišljati in se obotavljati, pojedite vsi kar čez Savo v Kranj, toda ne čez kranjski most! Takoj morate vsi poskakati v vodo, sicer pričnem streljati!»

Protiv zobnemu kamnu

SARGOV KALODONT

na tretjo soobtoženko, ki da je pobudnica in duševna voditeljica umora. Posebno zanimanje je vzbudil

OBRAMBNI GOVOR ZAGOVORNIKA GOLMAJERJEVE

Zagovarjal jo je dr. Josip Cepuder in z utemeljevanjem zavračal trditve obeh prejšnjih govornikov in državnega tožilca. Točko za točko je dokazoval, da je Marija Golmajerjeva na zločinu nedolžna in da je njena krivda le ta, da je imela Andreja Malija rada. Z ničemer ni dokazano, da je obtoženka nagovarjala k umoru. Priče so se ugodno izrazile o Golmajerjevi, a obtožencema ni verjeti, ker sta izpreminjala svoje izjave in se lagala. Njeno dosedanje življenje ni z ničemer opsovano. Imela je ljubavno razmerje in otroka s Škrjancem, ki jo ima še zdaj rad in je pripravljen, vsak čas se poročiti z njo. Dokazano je, da je Golmajerjeva Andreja pogosto odvrčala od namere, da bi se ločil od svoje žene, da skrbno vzgaja svojega nezakonskega otroka in da že nekaj let vzdržuje svojega bolehnega očeta. Zagovornik je zaključil svoj govor: «Bolje je 99 ne-kaznovanih krivičnikov kakor pa en sam po nedolžnem obsojen. Visokemu sodnemu dvoru predlagam za Marijo Golmajerjevo oprostilno sodbo!»

Po govoru dr. Cepudra je predsednik zaključil razpravo in napovedal razglasitev sodbe za turek ob 15.30.

OBSODBA.

Obsojeni so bili Andrej Mali na smrt na vešalih, Anton Mali na 20 let in Marija Golmajerjeva na 8 let robije, vsi skupaj pa še na povrnitev škode staremu Anžlovarju v znesku 20.600 Din in izgubo častnih pravic. Golmajerjeva je bila obsojena zaradi tega, ker je pomagala pri zločinu s tem, da je dala Antonu pištolo in 200 Din za pot.

Dvignil je puško in biriči so zagledali poleg njega še štiri cevi, ki so se takoj skrile v skalnati razpoki.

Biriči so nejevoljni poskakali v vodo. Kmalu so jih zagrnili savski valovi. Rohneči in preklinjajoči so dospeli na drugi breg.

Groga se je tako režal, da so ga slišali preko valov.

Ko so bili že na drugi strani, se je Martin nečesa spomnil. Udaril se je z roko po čelu in zavpil:

«Mi norci! Morali bi jim zapretiti, da jim takoj postreljamo ženske. Posebno Reziko bi bil moral vzeti na muho, pa bi se stari Groga takoj vdal in vsi bi šli za nami kakor ovce.»

«Prepozno je po toči zvoniti! Sicer smo pa namerili vanje puške», je ugovarjal neki tovariš.

«Seveda smo jih namerili, a vsi so vedeli, da ne bomo streljali.»

«Kranjčani bodo spet lahko dosti govorili!» se je oglasil tenkonogi Primož, ki je bil dober plavač in mu je bilo tisto kopanje v Savi samo nekaj šport.

«Da, da, nosili nas bodo po ustih in sodnik nas bo zelo vesel!» je odvrnil Martin in se kar zapačil, ko se je spomnil, kako se bo stari sodnik smejal.

In res je bilo tako. Kamor je kdo od lovcev prišel v krčmo, so ga takoj pričeli dražiti. Martin Skaza je pa dobil priimek Mokra miška, ki mu je ostal vse življenje.

Politični pregled

Francoska vladna kriza je rešena.

Vlado je sestavil radikalni socialist Albert Sarraut.

Nova francoska vlada je po svoji sestavi vlada meščanske levice, kakršna je bila prejšnja Daladierjeva vlada. Prevladujejo v njej radikalni socialisti. Francoska notranja in zunanja politika se torej ne bo v ničemer izpremenila.

Na rumunski kraljevski jahti na Dunavu sta se v ponedeljek

sestala bolgarski kralj Boris in rumunski kralj Karel.

To je po vojni prvi sestanek rumunskega in bolgarskega vladarja in mu zaradi tega pripisujejo v mednarodni javnosti veliko politično važnost. Sestanek se je vršil z največjo prisrčnostjo in se moč smatrati kot nedavni sestanek jugoslovenskega kralja in bolgarskega kralja

za znak tesnejšega zblizanja med balkanskimi narodi in državami.

Da je bil sestanek velike politične važnosti, se vidi že iz dejstva, da sta mu prisostvovala tudi oba zunanja ministra, za Rumunijo Titulescu, za Bolgarijo pa ministrski predsednik in zunanji minister Mušanov.

Ameriška vlada je te dni sporočila na razorožitveni konferenci zastopanim državam,

da zaradi japonske napadalnosti ne more omejiti svojega oboroževanja.

Sklicuje se pri tem na že izvršeno in še name-ravano oboroževanje Japonske ter zastopa mnenje, da se Evropi zaradi tega ni treba razburjati, ker se Amerika nikdar več ne bo vmešavala v evropske zadeve.

Cigani.

Veliki Groga in njegova hči sta izginila. Ljudje so pravili, da so videli rokovnjača na raznih krajih, in različno so sklepali, kaj točnega pa nihče ni vedel.

Tisti dan, ko so lovili cigane, je sklenil Groga, da bo ostal le nekaj časa med njimi samo zavoljo Rezičke, ki ni marala ciganskega življenja in je kar sama hotela v Kranj na sodišče. Deklica si je misljala, da se bo lahko pred sodnikom očistila, saj je bila popolnoma nedolžna in nihče ji ni mogel ničesar očitati.

Oče ji pa ni dovolil. Sumničili so jo, da ima zveze z rokovnjačem, in to je bilo dovolj, da se je Groga bal za svojo edinko. Izkušala ga je pregovoriti, pa jo je zavrnil:

«Zavoljo mene ne boš posedala po ječah! Ciganov se pa nič ne boj, niti lasu ti ne bo nobeden skrivil, pazil bom nate kakor na punčico svojega očesa!»

In ostala je. Oče ji je ponoči znosil iz koče boljše perilo in nekaj posteljnine. Pod škrinjjo v sobici je zadelal luknjo, seveda samo površno, da bi jo lahko takoj odkopal, če bi bilo treba.

Cigani so taborili v Selški dolini.

Mrak je ležal nad zemljo. Visoke smreke so zamišljeno strmele v cigansko družbo.

Cigani niso nikjer dolgo ostajali, ker so vedeli, da jih bodo spet kmalu zasledovali biriči, zato so povsod samo prenočili in spet hiteli dalje.

Tisto noč je jezdil spredaj Veliki Groga, ki je sam poznal vse te kraje. Vedel je za vsak gr-

Dne 5. t. m. se bo pričela v Solunu

četrtá balkanska konferenca.

Predsedoval ji bo bivši predsednik grške vlade Papanastasiu in udeležili se je bodo zastopniki Albanije, Bolgarije, Grčije, Jugoslavije, Rumunije in Turčije, ki vzajemno sodelujejo za zblizanje med balkanskimi narodi in za ohranitev miru na Balkanu.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. O učinku poslednjih občinskih volitev se govori različno. Tako govorijo, da so Žibršani prišli ob obljubljeni cesti, ki jim jo je obljubovala gostobezedna opozicija. Take govorice so brezpredmetne. Dolenjelogotčani še vedno praznujejo svojo nacionalno zmago. V Rovtah se pa menda pripravljajo zaradi nerednosti pri volitvah na komisarja. Zavedni rovtarski volilci so bili, kakor se čuje, za časa volitev osebno ogroženi. Upamo, da bo pristojno oblastvo vse potrebno ukrenilo in zadevo razčistilo. — Nedavno so obmejni organi ustrelili nekega Marušiča iz Zabukovja pri Postojni. Komaj 19letni mladenič se v svoji lahkomišelnosti ni pokoril povelju službojočega obmejnega organa in je postal tako po neprevidnosti žrtev. Tukajšnji g. župnik se je protivil cerkvenemu zvonjenju in cerkvenemu pogrebu, češ, da mora imeti potrdilo, da je bil mladenič pri velikonočni spovedi in da je bil pravi katoličan. To ni prav, ker mladenič ni bil niti samomorilec niti brezverec. Ko so posredovali fantovi sorodniki, je župnik svoje stališče izpremenil.

GUSTANJ. Proti združenim punktašem in marksistom je ostala v Guštanju nacionalna lista

miček. Počasi je jezdil po stezi. Ponosno zravnal je bil videti v mesečini kakor velikan iz pravljice.

Grmičje in gošča sta se vrstila. Drevje je v vetru nemirno šumelo. Luna se je skrila za goste oblake.

«Dež bo», je zagodrnjal rokovnjač in se ozrl na družbo, ki je šla kakih dvajset korakov za njim.

Sklonil je glavo in se zamislil v dolino pred seboj. Kam je mislil ta nemirni potepuh, človek brez doma in strehe. Njegove misli so bile žalostne. Premišljal je svojo mlado ljubezen, ki se je razvijala v tej samotni, polni lepote, dokler je ni uničila usoda.

Kako lepa je bila Seljanova Marička in kako rada sta se imela. Na robu gozda je stala domačija njenega očeta. Prihajal jo je obiskovat. Štel je tedaj komaj 25 let in niti mislil ni na rokovnjače, čeprav je bil njegov oče rokovnjač. Služil je v bližnji vasi za hlapca in živel za svojo izvo-ljenko.

Pa jo je pregovoril pisar Trobec iz Škofje Loke, ki je imel po vsem Gorenjskem raztresene svoje neveste, saj je vsaki ponujal srce in roko. Fantje so ga zato večkrat osramotili; enkrat so ga privezali na glavo nad kado vode in bi bil skoro utonil, toda zato je ostal vedno stari Trobec in dekleta so ga rada imela, čeprav so vedela, kakšen je.

Groga se je hotel nad njim maščevati, pa se je premislil. Trobec je Maričko poročil.

Imaš li bolečine v obrazu?
Po vsem telesu?
Potrebuješ li mazilo, ki krepi in jači?
Te li muči glavobol, zobobol, trganje?
Zeliš li najboljše za zobe, kožo, glavo?
Si li preveč občutljiv na hladnem zraku?

Uporabljalj Elsafluid!

Pravi Fellerjev Elsafluid se dobiva v lekarnah in trgovinah te stroke po 6, 9 in 26 Din. Po pošti najmanj en zavojček (9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici) za 58 Din, dva

taka zavojčka 102 Din pri lekarnarju Evgenu V. Fellerju, Stubica Douja, Elsatrg 360 (savska banovina).

Zapomnite si: Elsafluid ostane Elsafluid!

Odobreno od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravlje, Sp. br. 509 z dne 24./III. 1932.

g. Mrkve v manjšini — toda ta manjšina je tako močna, da združeni nasprotniki niso nič veseli. Na volišču za trg Guštanj in okoliško občino Tolsti vrh smo zmagali pristaši JNS z 220 glasovi proti 186, toda odločila je občina Kotlje, kjer so punktaši izrabili med domačini nejevoljo zaradi združitve Kotelj z Guštanjem. Naši volilci se tudi po volitvah krepko držijo, saj vedo, kdo je zmagal v banovini in v državi in da je punktaštvo čisto propadlo. Na prvi seji od naših predlagana brzojavka vdanosti Nj. Vel. kralju je bila soglasno sprejeta. V zadrženo pa je spravil nasprotnike drugi del resolucije, ki predlaga zaupnico vladi in posebej še obema slovenskima ministroma. Nasprotniki so v zadregi molčali in čakali, kaj bi... Pa se oglasi marksist g. Luka Juh in ponovi svojo že tolikanj obrabljeno marksistično pesem. Guštanjski marksisti so res smešni, ko mislijo, da bodo mogli štirje njihovi odborniki s svojimi izjavami strmoglaviti vlado in jugoslovensko nacionalno vladavino. Tega pa ne pomislijo, koliko lahko s svojimi nesmiselnimi izjavami škodujejo tukajšnji jeklarni, ki njim in tudi vsem drugim daje kruh. Ali nista prav naša dva ministra tista, ki se borita za obstoj slovenske industrije? Ko bo treba zaprositi za to in ono, takrat pa bosta dobra gg. dr. Kramer in Pucelj! Prebivalci Guštanja se niti ne zavedajo, v kakšno nevarnost jih spravljata g. Juh s svojimi izjavami. Da pa ne bo kdo zaradi Juhovih izjav napačno presojal čustvovanja pretežne večine guštanjskega prebivalstva, poudarjamo, da so tržani, pa naj so delavci, obrtniki ali uradniki, v pretežni večini glasovali za narodno listo g. Mrkve. Za punktaško-marksistično listo je glasovalo v trgu Guštanju le 35 marksističnih delavcev (130 delavcev pa za JNS). Tudi pri volitvah v Delavsko zbornico je vsega glasovalo za nacionalno listo (modro) 138, za rdečo 135, za belo pa le 30 volilcev. Nekateri že spoznavajo, drugi pa bodo še izpregledali.

PILSTANJ PRI KOZJEM. V bivši občini Zagorju ni čez uro hoda v okolici niti ene trgovine kljub okolnosti, da ima Zagorje župno in romar-

sko cerkev in okoli 800 prebivalcev. Vsaka malenkost se mora kupiti v oddaljenih trgovinah, kar je zvezano z zamudo časa in stroški. Ali ni nikogar, ki bi odprl trgovino. Lokal bi bil primeren v gostilni blizu cerkve in šole.

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU. Kam pojedemo v nedeljo 5. novembra? Vsi v Vuzmetince, kjer priredi Društvo kmečkih fantov in deklet trgatav grozdja in prosto zabavo s šaljivo pošto v Tomažič-Stamparjevi gostilni. Za prvovrstno postrežbo je poskrbljeno. Začetek ob 17. uri.

GOSPODARSTVO

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah (k spodnjim tečajem naj se prišteje še premija 28.5 %):
1 nizozemski goldinar za 23.10 do 23.22 Din;
1 nemško marko za 13.64 do 13.75 Din;
1 ameriški dolar za 38.42 do 38.70 Din;
100 francoskih frankov za 224 do 225 Din;
100 češkoslovaških kron za 170 do 171 Din;
100 italijanskih lir za 301 do 304 Din.

Avstrijski šiling se je prodajal v zasebnem kliringu po 8.80 Din. Dolar se prodaja po 48.50 dinarjev s premijo vred.

Vojna škoda se je trgovala po 246 Din, investicijsko posojilo pa po 50 do 53 Din.

Sejmi

6. novembra: Lesično, Brežice, Zabukovje, Nova Cerkev, Braslovče, Beltinci, Rečica ob Savinji, Mengeš, Velike Lašče, Kranj, Št. Jernej, Višnja gora, Vrhnika, Sv. Križ, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Murska Sobotja, Kropa;
8. novembra: Ljutomer;
10. novembra: Puconci;

11. novembra: Smartno ob Paki, Moravče, Šentgotard pri Trojanah, Oplotnica, Bučka, Laško, Št. Vid pri Stični, Ig, Cankova, Marenberg, Ormož, Spodnje Gorje, Ponikva, Draškovec.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na mariborskem živinskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli debeli 3.50 do 4, poldebili 2 do 2.50, voli za rejo 1.75 do 2; biki za klanje 2 do 3.50; krave za klanje debele 2.75 do 3.50, plemenske 1.50 do 2.25, klobasarice 2 do 2.25, molznice 2 do 2.75; mlada živina 3 do 4, teleta 6 do 7 Din. — Cene mesu: volovsko I. 10 do 12, II. 8 do 10, bikov, krav in telic 5 do 7, telečje I. 14 do 16, II. 8 do 10, sveža svinjina 10 do 18 Din.

KRMA. V Mariboru so bile cene: senu po 30 do 33 Din in rženi slami po 25 Din za metrski stot.

HMELJ. Cene so nasproti cenam v preteklem tednu ostale neizpremenjene na 60 do 68 Din za kilogram. Pridelovalci imajo neprodanega po cenitvah le še 15 % blaga (okrog 1500 metrskih stotov).

KOZE. Položaj na tržiščih sirovih kož je nadalje prilično čvrst. Na zadnji dražbi sirovih kož Zagrebske mesarske zadruge, je bila dosežena cena 12 Din za kilogram sirove osoljene goveje kože. Blago v Beogradu in v Bosni je cenejše in se sirove kože tamošnje živine plačujejo po 8 dinarjev 50 par za kilogram, ker so slabše kakovosti in manjše. Telečje kože se plačujejo v Zagrebu po 17 do 18 Din za kilogram, ovčje po 17 do 28 Din, jagnječe pa po 10 do 22 Din za kos.

Kratke vesti

— Glavni prireditvi Ljubljanskega velesejma v letu 1934. Uprava Ljubljanskega velesejma poroča, da bosta XIV. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem od dne 30. maja do 10. junija, jesenski

In zdaj se je spomnil, da je srečal Maričko enkrat v Dorfarjih nad Škofjo Loko. Bila je vsa objokana in prosila ga je, naj beži, ker ga povsod zasleduje njen mož, ki je nanj ljubosumen in ga hoče ugonobiti.

On se je smejal. Srečal je kmalu Trobeca na samem. Oblečene rokave suknje mu je na hrbtu zvezal skupaj in to živo butaro strkljal po hribu.

Pa se je Trobec prehitro zapil in je umrl. In tedaj se je Marička preselila v bližino Kamnika, kjer sta z Grogom pričela po malem kmetovati. Porodila mu je hčerko Reziko in umrla. Njega je pa kmalu naznanil sosed, da je rokovnjač.

In ušel je, begal po tej hoste, in se jokal kakor otrok.

Ko je Grog tako premišljal, se je zdajeti stresel in snel puško. Začul je renčev glas. Pred seboj je zagledal črno liso, ki se je počasi premikala.

«Kdo je? Streljal bom!» zapreti Grog, a odgovori mu renčanje.

S puško v roki se rokovnjač bliža črni postavi.

In tedaj zagleda na tleh ležečega človeka, a poleg njega mrmrajočega medveda.

Grog je prepričan, da je medved človeka umoril in hoče zver ustreliti. Tedaj pa začuje rožljanje verige. Stopi bliže in vidi, da je medved priklenjen. Pograbi ga za verigo in jo priveže k drevesu.

Tedaj se približajo cigani. Stara Donda takoj spozna ležečega in krikne:

«To je vendar Hrvat Matija, ki že leta in leta goni to mrcino po svetu. Čudno, da ga ne poznaš.»

«O, saj Matijo poznam, a na kaj takega nisem mislil», odvrne rokovnjač raztreseno. «Oslabel je in kar tukaj umrl. Pokopati ga moramo in poklicati duhovna!»

«Da, veren človek je bil. Ko pridemo do prve vasi moramo sporočiti župniku», pritrudi ciganka.

Grog počohlja medveda po tilniku in zver zadovoljno zagodraja, ko ji potisne v žrelo kos mesa.

Ze so hoteli nadaljevati pot, ko opazijo, da se je navidežni mrlič nekoliko premaknil.

«Živ je, ne smemo ga kar tu pustiti!» se je nekdo oglasil.

«Pa skočim sam po duhovna, morda bo še dotlej živel», se odloči rokovnjač in se požene na svojega konja. Nekdo mu izroči prižgano plamenico, ki jo ugasne, vendar pa jo vzame s seboj, da bi jo prižgal in kazal duhovniku skozi mračno hosto pot.

Župnik Cene v L. je tisto noč dolgo čul. Molil je brevir in potem še hodil po sobi in premišljal. Zvečer je rad sameval in se vdajal svojim mislim. Vaščani so ga radi imeli, ker je bil zelo skromen in radodaren. Na sebe je najrajši pozabil, vsi dohodki iz njegovega dobro urejenega gospodarstva so šli za blaginjo bližnjega.

Tedaj pa je župnik obstal sredi sobe. Nekdo je tolkel po vežnih durih in ga klical.

Starček je odprl okno in vprašal v noč: «Kdo si, božji?»

«V hosti leži v zadnjih vzdihih stari medvedar Matija! Prosim, ponesite mu poslednjo tolažbo!»

Župnik pogleda še enkrat prihajača in vpraša: «Kdo vendar si? Ali si pošten človek? Ali se ne boš izpozabil nad mejo, starcem? Sicer pójdem s teboj, a boj se greha! Siromašen sem kakor cerkvena miš in če me ubiješ, ne boš dobil počenega beliča!»

Grog zabasira:

«Le brez skrbi bodite, prečastiti gospod! Kradem že, kradem, a človeka se še nisem dotaknil.»

Starec je skomignil z rameni. Nič ni okleval. Hitro se je oblekel in se povil v ponošeno suknjo. Prišel je vneto moliti. Takoj je pozabil na svojo težko pot, na starost in na nevarnost, ki ga morda čaka. Počasi in vdano je molil, ko je zaklepal vrata, ter odšel v cerkev po Najsvetejše.

Grog bi ga bil rad kaj vprašal, a ni se ga upal motiti.

Dospela sta v gozd. Kmalu ju je sprejela ciganska družba. Župnik je zagledal Reziko in začutil nekaj boleznega v srcu. Kako je mogla ta kmetiška krasotica zaiti med cigane. Rekel pa ni ničesar.

Kar vsedel se je poleg medvedarja. Cigani so se umaknili.

Stari Matija se je nekoliko zavedel.

Župnik se je nagnil k njemu:

«Matija, ali moreš govoriti?»

«Težko», je odvrnil starec.

(Dalje prihodnjič.)

velesem «Ljubljana v jeseni» s priklučenimi razstavami gospodarskega in prosvetnega značaja pa od 1. do 10. septembra.

— **Priloge za kartelni zakon.** Glede na ponovne zahteve, da se tudi pri nas uredi vprašanje kartelov, ki povzročajo že splošno nerazpoloženje proti industrijskim podjetjem, je ministarstvo za trgovino in industrijo pozvalo beograjsko Centralo industrijskih korporacij, a naj mu sporoči podatke o kartelih, ki obstajajo pri nas ali v smislu sporazuma industrijcev glede prodajnih cen ali pa glede prodajnih pogojev. Ministarstvo zbira podatke ne samo glede ugotovitve, kakšni karteli obstajajo pri nas, temveč tudi glede vsebine kartelnih dogovorov, glede razlogov, ki so dovedli do ustanovitve kartela, glede razmerja članov kartela in izvenkartelnih proizvajalcev in glede učinka kartelnih sporazumov na cene.

— **Omogočenje večjega izvoza naših jaje v Švico.** Švicarsko poslaništvo v Beogradu je obvestilo naše zunanje ministarstvo, da so pristojna švicarska oblastva na prošnjo jugoslovenskega zunanjega ministra sklenila zvišati jugoslovenski kontingent za uvoz jaje v Švico v tem letu od 25.000 na 33.000 metrskih stotov.

DOMAČE NOVOSTI

* **Naš nov roman.** Pred kratkim je bila končana povest «Črni mož», ki je zbudila mnogo zanimanja. Prihodnjije pričemo objavljati prelepi roman pisatelja Riharda Vossa «Dva človeka» v prav izvrstnem prevodu. Ta povest, ki je zaslovela že po vsem svetu, nam slika usodo dveh mladih ljudi, ki sta se neizmerno ljubila. Kakor ustvarjena sta bila drug za drugega, toda neizprosna usoda jima je prekrižala vse življenjske načrte. Ne bomo vam preveč povedali, da vas ne oropamo užitka, ki ga boste imeli pri tej krasi povesti. Le nekaj vam lahko rečemo: Povesti, kakor bo naš novi roman «Dva človeka», še niste brali. Da je res izvrstno delo, nam priča dejstvo, da so po njej posneli tudi film. Tisti, ki prebivate po mestih in trgih, kjer imajo kino, ste morda gledali film «Ljubezen in zaobljuba». Pod tem imenom je šla naša povest v svet kot film. — «Domovina» je list, ki živi samo od zvestih na-

ročnikov. Stroški, ki jih imamo z izdajanjem, so ogromni. Pri tem pa se še dogaja, da marsikateri naročnik, ki list v redu prejema, svojih dolžnosti do lista ne izpolnjuje. Spričo majhne naročnine ne

morejo temu biti nikjer krive slabe razmere. Mnogo pa je tudi takih naročnikov, ki bi lahko v redu plačali tistih nekaj dinarjev, ki jim zanje daje «Domovina» vse leto toliko pouka in zabave,

Protazij Celestinič:

Pogumna Katrica

«Katica je doma. Kod si se klatil, da si se šele zdaj vrnil?»

Za Miho je prilezla v hišo še neka druga postava.

«Lenka,» je kriknila Gozdnica, «ali sta bila že spet skupaj, salamenska potepina!» Govorila je glasno, da bi Katrica, ki je stala še na zadnji stopnici, takoj vedela, kako je z Miho.

«Nikar tako ne vpijete, mati!» je rekel Miha. «Žal bo Katrici, da je prišla prav zdaj domov, saj ne bo imela nikakega veselja s svojim mladim gospodom Gašperjem.»

«Kaj pa bodo napravili z njim?» je vprašala mati.

«No, oni drugi ni čisto mrtev,» je pristavila Lenka. Zato ne bo tako hudo. Saj je Gašper gospod in z gospodi ravnajo sodniki čisto drugače.»

«Gospodje imajo povsod prednosti! To ve tudi Katrica,» je menil Miha. Komaj pa je bil to izpregovoril, je že stala Katrica pred njim.

«Kaj si hotel s tem reči?» se je razjezila. «Ali si postal v teh dveh letih lažnivec in obrekovalec?»

«Katica, nikar ne požri njega in še mene po vrhu!» je z zlobnim prizvokom dejala Lenka.

Tedaj se je Katrica z bliskovito hitrostjo obrnila proti zasmehovalki: «Kaj hočeš tukaj? S teboj nimam opravka!»

«Vprašaj Miho, zakaj sem prišla z njim,» je prevzetno odgovorila Lenka.

«Katica lahko dobi za moža kakšnega bolj šega, kakor je pijančev sin,» je krepko posegla v razgovor mati. «Katica, kar pusti ju pri miru. Ti si mnogo predobra za Miho!»

Miha ni rekel ničesar, samo strmel je nepretrgano v Katrico. Potem se je namrdnil in menil: «Tvoj ljubček iz graščine sedi v zaporu.»

Katrici roke so krepko zgrabile Miho za rame. Bila je prav tako visoka kakor Miha in v enaki višini so se njene oči jezno zapičile v Miho: «Veš dobro, da lažeš. Gašper ni bil nikdar moj ljubimec. Dve leti ga že nisem videla, a kdo je bil prej moj, veš prav dobro.» Stresla ga je za rame: «Reci, da lažeš, takoj reci, sicer...» Nagnila se je k njegovemu ušesu: «Bila sem na podstrešju...»

S krepkim gibom se je oprostil njenih rok. «Pusti me! Kaj te to briga!»

«Kaj me briga? Bomo videli!»

«Sramuj se, Katrica, saj vidiš, da te ne mara,» je rekla Lenka in Katrica jo je nekaj trenutkov gledala, kakor da jo je šele zdaj zapazila.

«Ti si tudi tukaj. Zdaj vem, odkod je obrekovanje. Zdaj vem vse. Ti si Miho preslepila s tem, da si me očrnila. Ti si ga spet napravila za lovskega tatu in...»

«Molči vendar, za božje ime,» je zaklicala mati.

«Tako je! Molčim naj!» Katrica je planila mimo trojice skozi vrata na prosto. Stekla je za hišo, se vrgla ob zidu na tla in strastno zahtevala. Zdajci se je dvignila.

Bolečina zaradi Mihove nezvestobe je bila tako silna, da je bilo Katrica vse drugo pozabila. Zdaj pa se je spomnila mladega gospoda Ga-

Perilo Vam bo trajalo leta in leta

Ure in ure trajajoče krtačenje, brezobzirno mencanje uničuje dandanašnje fino, dragoceno perilo. S Schichtovim Radionom, tem samodejnim pomočkom, izgine, kakor bi trenil, vsa nesnaga. Zakaj v raztopini Schichtovega Radiona se med kuhanjem (vsaj 15 minut) razvije na milijone kisikovih mehurčkov in poganja milno peno skozi tkanino. Oni spravijo nesnago tudi iz najgostejših vlaken, kjer se z mencanjem in krtačo nič ne opravi. Schichtov Radion stalno v pralnem kotlu, potem bo Vaše perilo prizanesljivo negovano in ostane dolgo, dolgo kakor novo.

šperja. Kot otroci so se bili skupaj igrali on, njegova sestra in ona. Graščakinja je bila vedno tako dobra nasproti Katrici. Vsak božični večer ji je podarila obleko in mladi gospod in mlada gospodična Cecilija sta vedno primaknila k božičnemu daru še nekaj, kar je Katrico veselilo. Potem jo je gospa vzela v graščino in jo je dala naučiti vsega, kar je Katrica potrebovala za službo v mestu. Zdaj pa vse v graščini zelo skrbi, kaj bo z Gašperjem, ki je tako dober in ki je baje nekoga obstrelil.

«To ni res!» si je rekla glasno in ponovila: «To ni res! To je storil nekdo drugi.» Spomnila se je puške s patronami na podstrešju in Mihovega razrvanega vedenja. Póčasni je stopala nazaj pred hišo. Pogledala je skozi okno. Miha je sedel za mizo in z obema rokama podpiral glavo. Skleda s krompirjem, ki jo je bila postavila mati na mizo, je bila še nedotaknjena. Pri štedilniku je govorila Lenka tiho z materjo, ki je skomigala z ramami in kimala z glavo. Zdaj je stopila Lenka za Miho in položila roko na njegovo ramo. «Bodi pameten, Miha, saj veš...»

«Vem, kar vem in kaj moram storiti,» je kričal. Katrica je čula vsako besedo.

«No, torej tudi veš, da spadava zdaj skupaj in da mora Katrica proč,» je nadaljevala Lenka.

Miha ni odgovoril, a pogledal je Lenko tako zlohotno, da si je Katrica koj mislila: Ni ji dober, sicer je ne bi mogel tako pogledati.

Katica se je skrila za hlev, ko je Lenka, ki je morala nazaj v graščino, zapustila koč. Miha ni šel z njo. «Truden sem ko preganjan zajec»

pa se izgovarjajo na hude čase. Prosimo vse, ki jim je kaj do lista, pa še niso poravnali naročnine, naj to čimprej store. In še nekaj prosimo. Dosti je še kmečkih hiš, kjer «Domovine» nimajo. Izpregovorite tam za nas dobro besedo. Dobra beseda najde vselej dobro mesto. Svetujte jim, naj naroče «Domovino». Saj vam daje za majhen denar vse leto toliko dobrega! Samo dober poldrugi liter vina si pritrčajte vsako polovico leta, pa bo vsak teden prišla «Domovina» na vaš dom. Vsaj nekoliko pokažite, da znate ceniti vso tisto skrb do kmeta, ki jo vidite v našem listu.

* **Dopolnitev obrtnega zakona.** Na poziv ministrstva za trgovino in industrijo so vse gospodarske zbornice sestavile svoje predloge za izpremembo in dopolnitev obrtnega zakona.

* **Smrt uglednega Slovenca na Koroškem.** V Vovbrah pri Velikovecu so nedavno pokopali lastnika obširne domačije Pod lipo g. Grila Alekša. Njegova hiša je bila vedno na stečaj odprta našim ljudem. Z največjo hvaležnostjo se ga pa spominjajo bivši vojaki. Prav na domačiji Pod lipo se je odigrala krvava žaloigra naših Celjanov; tu so Nemci v premoči pobili Srečka Puncerja in druge. Tu si je rešilo življenje le nekaj naših, ki so se poskrili v podstrešje. Razumljivo je, da je stalo narodno prepričanje gospodarja sto tisoče, saj so mu Nemci odpeljali vsa živila in vse, kar se je sploh moglo odpeljati. Oče Gril z družino pa je moral v večtedenski odgon. Na zadnji poti je spremila pokojnika nepregledna množica koroških Slovencev, pa tudi mnogo uglednih Nemcev. Vrlemu pokojniku mir in časten spomin, njegovim preostalim naše iskreno sožalje!

* **Smrt bivšega braslovškega dekana.** V Laporju pri Slovenski Bistrici je nenadno preminil upokojeni braslovški župnik in dekan g. Martin Medved, ki se je rodil 31. oktobra 1864. v Cirkovcih. Njegovo prvo kaplansko službeno mesto je bilo v Laškem, odkoder je prišel za drugega kaplana v Zalec. Potem je služboval kot kaplan v Teharju v Slovenski Bistrici. Leta 1899. je prevzel župnijo Laporje pri Slovenski Bistrici. Dne 3. aprila 1921. je postal župnik v Braslovčah in od 1. avgusta istega leta je bil dekan braslovške dekanije, dokler ni 30. aprila 1931. stopil v zasluženi pokoj in se preselel v Laporje, kjer je želel preživeti poslednja leta. Pokojnika so v tistih hudih dnevih v začetku vojne avstrijska ob-

lastva aretirala in odvedla v graške zapore. Bodi dobremu duhovniku ohranjen blag spomin!

* **Gasilstvo in tuji državljani.** Na predlog Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije in na osnovi člena 7. zakona o organizaciji gasilstva je izdal minister za telesno vzgojo naroda g. dr. Hanžek odlok, da je dopuščen pristop h gasilskim četam tujim državljanom Slovanom po krvi in jeziku in dižavljanom bivše carske Rusije, držav Male antante in republike Poljske. Pri vpisu mora vsak kandidat prijavi priložiti dokazilo splošnega upravnega oblastva, da je živel v naši državi najmanj tri leta in da je politično neoporečen. Razen tega mora vsak kandidat zadostno obvladati državni jezik.

Pri izmučenosti in onemoglosti vsega telesa pri starejših osebah.

Izmučenim starejšim osebam toplo priporočamo: masirajte si telo s preparatom «Alga» zvečer, preden ležete spat, in zjutraj, preden vstanete. Po masaži zvečer bo vaše telo lahko, uživali boste globok spanec, ki vas odpočije in okrepi. Po masaži zjutraj ostanite še nekaj časa v postelji. Ko vstanete, bodo vaši udje gibki, hoja lahka, telo ko prerojeno, počutili se boste povsem sveži, vedri in telesno močni. «Alga» se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 1 steklenica Din 14.—.

* **Smrt med koroškimi rojaki.** V valovih Zile je izgubil življenje po nesrečnem naključju delavec Ivan Lakner iz Gostinje vasi. Delal je pri bagerju, ki vlačil pesek iz Zile pod Bistrico, kjer se izliva bistriški hudournik v reko. Delavci imajo tudi ladjico, ki se vozijo z njo preko reke. Ko je bila voda zelo visoka, se je preko nje vozil Lakner, ki je bil star šele 23 let in oče dveh otrok, z nekim tovarišem. Ladjico so valovi prevrnili. Tovariš se je rešil s plavanjem. Trupla nesrečnega Laknerja pa še niso našli. Tudi v Beli je ugrabila smrt vrlega narodnjaka, posestnika in gostilničarja Skalarja, ki je bil zaradi svojega dobrodušnega značaja in velikih gospodarskih sposobnosti čislán daleč na okrog.

* **Mislinska proga je spet v redu.** Zadnja poveljen je tudi v slovenjgraški okolici zelo opuščena. Mislinja je med Slovenjgradcem in Sveto Jedrtjo izpodjedla tri metre visoki železniški nasip v dolžini kakih 200 metrov, tako da je železniški tir v tej dolžini visel v zraku. Voda si je ob progi napravila popolnoma novo strugo, da so zdaj brez vode vsi mlini in vse žage ob stari

strugi, ki je čisto suha. Na železniški progi je delalo zadnje dni preko sto delavcev in porabilo se je mnogo sto vagonov materiala. Tako je promet od predzadnje sobote spet upostavljen.

Krasen, pretresljiv roman dobite za dva kovača

CENA ZNAMENITEGA ROMANA «PROKLETSTVO LJUBEZNI» se je znižala tako, da dobite pri upravi «Slovenskega Naroda», Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5, za 20 Din oba dela, v eni v celo platno vezani knjigi pa za 40 Din (po pošti 3 Din v e č).

* **Zastopnice slovanskih žen v Ljubljani.** Zastopnice Jedinstva slovanskih žen so predzadnje sredo kakor že poprej vsa večja mesta Jugoslavije posetile tudi belo Ljubljano. Na glavni postaji so se pred prihodom beograjskega brzega vlaka zbrale številne zastopnice naših ženskih društev z dvorno damo gospo Franjo Tavčarjevo na čelu. Poleg predstavnic ženskih društev je bilo zbrano na postaji tudi mnogo mlajših dam v lepih narodnih nošah. Med slovanskimi ženami so bile zastopane Čehoslovanke, Poljakinje in Bolgarke.

* **Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njih vdove.** Zbornica za TOI v Ljubljani razpisuje za leto 1933. za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove ustanove po 150 Din, odnosno po 100 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za TOI v Ljubljani do 25. novembra. Priložijo naj se od občinskih uradov potrjena dokazila, da so prosilci obrt ali trgovino samostojno izvrševali, da zdaj zaradi onemoglosti ne morejo več delati in da so ubogi, odnosno da so prosilke onemogle uboge vdove bivših samostojnih obrtnikov ali trgovcev.

* **Na Koroškem zaplenjujejo slovenske pesmarice.** «Koroški Slovenec» piše, da je nedavno prišel v Zilsko dolino neki gospod iz Kanalske doline in dal domačim pevcem nekaj malih pesmaric, ki so izšle v Gorici. Kmalu nato pa so prišli crožniki in so zaplenili nedolžne pesmarice. «Koroški Slovenec» vprašuje, kdo je dal orožnikom ukaz k temu nezakonitemu postopanju in zatiranju slovenske besede.

je dejal materi in stopil na stopnice, držeče v podstrešje, kjer je imel svoje počivališče.

Mati je poklicala Katrico. Ta pa se ni premaknila. Tedaj je šla tudi mati počivat. «Katrica se bo že vrnila», je mrmrala.

Mladenka je čakala. Morda pojde še s puško v gozd, je mislila, morda me pa poišče. Tako ali tako — prišel bo.

In res je prišel. Previdno je odprl hišna vrata. Mesec je bil zdaj visoko nad gozdom. Trenutek je stal Miha v svetlem mesečnem siju in je gledal proti gozdu. Katrica je takoj zapazila, da ni imel puške. Torej je njo iskal.

«Miha», je tiho poklicala.

Mladenič je hitro stopil k njej. «Dobro, da si tukaj. Govoriti moram s teboj.»

«Tudi jaz s teboj, Miha.»

Skomignil je z ramami. «Nimam mnogo povedati. Konec morava napraviti, Katrica.»

«Zato, da se boš oženil z Lenko?» je vprašala ostro.

«Dà, dà, res jo moram vzeti.»

«Zakaj?»

«Ker... ker...» Hotel je biti hud in ji izpraševanje prepovedati, a ni mogel. Katrica mu je tako čudno gledala v obraz s svojimi velikimi, črnimi očmi in Miha je moral misliti na čas, ko sta se še kot otroka igrala za vasjo, in na čas, ko sta se skrivaj poljubljala v gozdu. Čudno mu je bilo pri srcu. Pa krepka in lepa je postala Katrica — dekle, kakršno moraš imeti rad. Lenka pa je tako slabotna in brez čarov. Tolkel bi se po glavi, da so se razmere tako obrnile, toda zdaj ne more ničesar več izpremeniti.

«Zakaj te ni bilo celj dve leti! Lenka mi je bila nepretregano za petami. Mlad sem in vroče krvi, pa me je preslepila z zgodbami o tebi in miadem gospodu...»

«Sram te bodi, Miha!»

«Lenka mi je tako pripovedovala...»

«Poglej me, ali še verjameš, da je bil Gašper moj ljubček?»

Fant je pogledal vstran in ni odgovoril.

«Vse je zlagano. Kakor je Bog v svetih nebesih še nisem imela fanta razen tebe.»

Obe pesti je pritisnil Miha na čelo in vzdihnil tako ko ranjena žival. Potem se je vrgel na hlood poleg hleva. «Kaj bo iz tega?» je obupno zamrmral.

Katrica je stopila tik pred njega. «Miha,» je šepetala, «povej resnico. Ti si streljal na Primoža. Našla sem tvojo puško na podstrešju s patronami. Mati je tudi rekla...»

«Mati ne ve ničesar,» je vzrojil, «tista puška je stara in ni za rabo. Pusti me!»

«Miha, vse vem. Prav tako mi je, kakor bi mi moj angel varuh povedal vse v uho. Ti si obstrelil gospoda Primoža in Lenka ve to. Zato misliš, da jo moraš vzeti, ker te sicer izda.»

Miha jo je prestrašeno pogledal, kakor da je duh, ki se je zdajci postavil predenj.

Katrica je stala pred njim in trepetala od jeze in ljubezni obenem. «Mislila sem na tebe obe leti — pri vsakem dinarju, ki sem ga nesla v hranišnico, zmerom si mi bil le ti v mislih, zmerom,» je govorila očitujoče, «in če si storil zlo, bom prosila zate pri sodišču in pri Primoževih starših. Vse storim, samo Lenki te nočem prepustiti.»

«Lenka mi je posodila puško gospoda Gašperja, ko je bil ta na potovanju,» je zavzdihnil Miha, «srnjaka sem z njo ustrelil, ker je stara puška zarjavela. Saj imam vendar malo pravice do lova po dedu. Da sem mladega Klobavsovega gospoda obstrelil, ni moja krivda, zakaj on je prvi streljal in jaz sem se razgrel in si mislil: on ali jaz! Sicer pa ni mrtev in usmrtiti ga tudi nisem nameraval. Da so namesto mene zaprli Kloburnikovega Gašperja, tudi nisem kriv, zakaj pa so orožniki tako nerodni. Ti, ti si res pametna; ti si takoj vedela, kako se je zgodilo.»

Ko se je Katrica nagnila k Mihi, da bi ga bolje slišala, jo je mladenič zdajci objel in jo stisnil k sebi.

«Ah, da bi ne bilo to res. Rad te imam. Zdaj, ko si tukaj, ne verjamem več lažem, ki mi jih je natvezla Lenka o tebi in Gašperju. Prav nič ne verjamem. Ali čuješ?» Začela sta se poljubljati prav kakor pred dvema letoma.

Zdajci pa jo je Miha porinil od sebe. «Nič ne pomaga,» je vzkliknil, «Lenka je preveč hudobna.»

Katrica, ki je čepela poleg njega, je naglo skočila pokoncu. Imela je že svoj načrt. «Preden te izda Lenka, te izdam jaz, zakaj ti si moj!»

Miha je žalostno odkimal z glavo. «V ječi se ne morem poročiti s teboj, a tudi ne z Lenko.»

«Ne, v ječi ne, a ko prideš iz nje...»

«Neumno dekle! Ko pričem iz ječe...» Njegov glas se je tresel. Katrica je nadaljevala: «Lenka ne bo strpela, jaz pa te počakam. Medtem bom zaslužila še več denarja. Ne, Lenka te ne sme izdati, jaz bom pri oblastvih povedala,

* **Gradnja zasilnega mostu čez Savinjo v Celju.** Stroški za gradnjo zasilnega mostu čez Savinjo so preračunjeni na 214.000 Din, upoštevani pa niso stroški za napravo hodnika za pešce. Most bodo gradili v bližini porušenega kapucinskega mostu v smeri proti železniškemu mostu. Gradbene stroške bosta krila banska uprava in sreski cestni odbor, mestna občina pa bo prispevala krog 18.000 Din za napravo hodnika za pešce. Sreski cestni odbor je pozval deset podjetnikov, da predložijo ponudbe glede prevzema dela.

* **Eno leto organizirane borbe proti jetiki v Trbovljah.** Protijetični dispanzer v Trbovljah, ki ga vodi dr. Prodan iz Ljubljane, je zaključil svoje prvo poslovno leto. Ugotovitve, ki izhajajo iz suhih števil, so važne: med preiskanimi bolniki je bilo ugotovljenih 12-2 % odprte jetike. Bilo je skupno preiskanih 720 oseb in med temi ugotovljenih 88 primerov odprte jetike. Samo ta edina ugotovitev dokazuje, kako neizogibno potreben je dispanzer v Trbovljah, v tej dolini bede in gladu, in da se mora storiti vse, da se zagotovi dispanzerju nadaljnje nemoteno poslovanje. Obenem pa je spričo take razširjenosti jetike potrebno, da se združijo v podpiranju dispanzerja prav vsi činitelji, ki imajo nalogo, skrbeti po zakonu za ljudsko zdravje, in da morajo dispanzer podpirati z vso močjo tudi dobrodelna društva. Važno delo, ki ga opravlja dispanzer, bi tudi zaslužilo, da bi uživalo podporo banovine in države.

* **Nabava železniških motornih voz.** Promerno ministrstvo se že več let bavi z vprašanjem konkurence, ki jo povzroča železniškemu prometu avtobusni promet. Uspeh teh proučevanj je sklep, da je nujno potrebno preosnovati železniški potniški promet s tem, da se ukine doslej obstoječi promet krajevnih potniških in mešanih vlakov ter zamenja z večjim številom krajevnih potniških vlakov s povečano brzino. Na podlagi poizkusov, ki so se vršili od leta 1928. dalje, so bile nabavljene štiri lahke potniške lokomotive in dva motorna voza. Poleg tega so nameravali naročiti na račun nemške vojne odškodnine še deset motornih voz. Zaradi ustavitve plačevanja vojne odškodnine pa ni prišlo do izvršitve teh naročil. Pozneje je bilo razpisanih več licitacij za nabavo motornih vozil. Teh licitacij so se udeležile največje svetovne tvrdke. Na podlagi teh licitacij je odobril ministrski svet nabavo treh težkih in treh

lahkih motornih voz pri danski tvrdki De Forenede Automobilfabrikers v Odenzi. Lahki motorni vozovi stanejo po 882.000 dinarjev, težki pa po 2.071.000 dinarjev. Motorni vozovi se kurijo z nafto. Lahki motorni vozovi imajo motorje po 75 konjskih sil, so težki 13 ton in imajo 50 normalnih in osem priklopnih sedežev ter vozijo s povprečno brzino 70 km. Težki motorni vozovi imajo dva motorja s skupno 225 konjskimi silami, so težki 43 ton, imajo 4 osi in 59 normalnih in 4 priklopne sedeže. S prikolico vozijo s hitrostjo 70 kilometrov na uro.

Za grgranje pri bolečinah v vratu, za bolečine pomirjajoča masiranja in obkladke vzemite staro in preizkušeno domače sredstvo in kozmetikum — Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Hvaležni boste. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, se dobi povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez nadaljnjih stroškov pri lekarnarju Evgenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 360 (savska banovina).

* **Igre za mladinske odre.** Milan Skrbinšek je napisal pod naslovom «Božji volek in drugi» igre za mladinske odre. Priznani gledališki strokovnjak, režiser ljubljanske drame g. Skrbinšek, je uvrstil v to zbirko, ki jo je posvetil spominu svojega očeta, šest svojih otroških igrice. V uvodu podaja pisec nekaj navodil za prirejanje mladinskih iger. Od posameznih igrice bi posebno omenjali «Božjega volka» (3 prizori). Za božič je namenjena igrice v 2 slikah «Pod božičnim drevsom». Mična je posebno igrice v 6 prizorih «Siroti Zorica in Marko». Ker sta to dve gledališki siroti in je snov vzeta delno iz igralskega življenja, bi še prav posebno opozorili nanjo. Otroški komediji v 6 prizorih «Spletkar Niko», ki je zares posrečena, sledi pustna šala v 7 prizorih «Krinke», ki je gotovo že zgolj igralsko najbolj zanimiva. To bo nekaj za otroški predpust. Zbirko zaključuje simbolična slika «Vstajenje», za katero je napisal verze pesnik dr. Lovrenčič. V splošnem moramo reči, da bodo te zbirke naši vzgojitelji zelo veseli. Cena 18 Din. Priporočamo.

* **Če se igra otrok z orožjem.** V Selah, občina Trebeljno, se je pripetila huda nesreča. Zdaj v jeseni pasejo kmetje živino zunaj na travnikih, da si tako prihranijo čim več suhe krme. Pastirji so po večini otroci, ki se igrajo na pašniku. Eden takih pastirčkov, Mejakov Tone iz Sel, pa je nekje

Od bolečine k ugodju

Ne dopusčajte, da Vaši trpel! Pri boleznih vsled prehlajenja in pri vsch bolečinah pomagajo hitro in zanesljivo Aspirin tablete. So popolnoma neškodljive. V znak pristnosti imajo Bayerjev križ.

ASPIRIN

V z. Jugosla. k. d. Zagreb, Cesta 32. Oglas je registr. pod št. 3407 od 1. III. 1933.

iztaknil samokres, o katerem ni vedel, da je nabit. Lepo je sedel s svojo tovarišico Frančiško na paši, pri tem pa pritiskal na petelina. Zdajci se je samokres sprožil in krogla je mlademu neprevidnežu zdrobila koleno ter obtičala poleg stoječi deklici v trebuhu. Domači so takoj prepeljali oba hudo ranjena otroka v bolnišnico. Medtem ko leži fant v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji z zdrobljenim kolonom, je smrtonovarno ranjena Frančiška umrla za poškodbami že drugi dan po prevozu v žensko bolnišnico v Novem mestu.

kako je bilo, in prosila bom zate Prav gotovo ne bo posebno huda kazen!»

Drugega dne se je napotila Katrica h Koloburnikovim v graščino. Ko je stopila v kuhinjo, so ji ženske še enkrat povedale vso zgodbo.

Mladi gospod Gašper je bil imel pred leti na visoki šoli za tovariša tudi Klobavcevega Primoža, s katerim se že od najmlajših let ni bil dobro razumel. Pri neki priliki sta se bila prav resno sprla zaradi mlade lepotic. To so orožniki zdaj ugotovili in so osumili kot napadalca Gašperja, in to tem bolj, ker so dognali, da je bila krogla, ki so jo dobili v Primoževih plečih, izstreljena iz Gašperjeve puške.

«Ko bo mladi Klobavsov gospod toliko pri sebi, da ga bodo lahko zaslišali, se bo dognala nedolžnost našega Gašperja», je menila kuharica, a služabnik je rekel, da bo to trajalo še dolgo in da bo mladi Primož morda sploh umrl, ne da bi mogel povedati resnico.

Katrica je poslušala s povešenimi očmi in je ponovno prosila, da bi rada govorila z gospo Koloburnico. Medtem se je skrivaj ozirala okrog, ali ni morda kje v bližini Lenka. Ko je prav hotela nastopiti hudo pot v sobo gospe Koloburnice, da bi povedala, kako se je tišto zgodilo, je zaslišala za kuhinjskimi vrati Mihov glas. Obšla je in prisluhnila.

Miha je vstopil, ne da bi pogledal Katrico, in je rekel služabniku, naj ga javi gospodarju, ki mu mora povedati nekaj važnega.

«Ali se tiče mladega gospoda?»

«Seveda. Pa hitro, ker se mudi.» Miha je bil

videti odločen in močan, da si je Katrica mislila: Naj je storil karkoli, najboljši in najdražji pa mi je vendarle!

«Ti greš lahko domov, Katrica,» je menil Miha, «sam bom vse povedal, kar je potrebno. Tako slab človek, kakor si ti misliš, pa le nisem.»

«Miha, saj te nimam za hudobnega!»

«Nikar se ne izgovarjaj. No, naj ti rečem še nekaj: Rajši ječo in potem tebe kakor pa prostost in Lenko!»

Oba sta bila poklicana h Koloburnikovim. To je bilo potem očitkov in hvale, hudega grajanja in mile ganljivosti.

«Te misli se pa kar znebite, da bi se pozneje omožili z njim,» je rekel Koloburnik, «izberete si lahko boljšega.»

«Mnogo je slabših, gospod,» je odvrnila.

«Kaj boste z lovskim tatom?» je nadaljeval Koloburnik.

«Njegov ded je bil gozdar,» ga je opravičevala.

«Pa nezvest vam je bil in skoro morilec bi bil postal,» je dostavila Koloburnica.

«Oh, gospa, v razburjenosti tak mlad človek ne ve, kaj dela. Ko bo imel mene, se kaj takega ne bo več pripetilo. Potrebno kazen pa bo tako prejel!» Zavzdihnila je in Koloburnik je menil, da bi Katrica lahko bila izvrsten odvetnik.

«Kaj pa naj storim z vami?» je dejal Koloburnik in je pogledal Miho skoro že dobrohotno, «kar tako proč vas ne moremo pustiti.»

Zadnje vprašanje je rešil orožnik, ki je stopil v graščino. Mladi Primož, ki se mu je stanje najboljšalo, je bil že zaslišan in orožnik je zdaj prišel, da aretira Miho. «Dečko ima srečo, da se je

še v pravem času sam javil,» je menil orožnik, «kaj pametnejšega ni mogel storiti za omiljenje kazni, ki ga čaka.»

Miha je hvaležno pogledal Katrico in Koloburnik je vprašal: «Ali se obeta huda kazen?»

Orožnik je skomignil z ramami: «No, ne bo tako hudo. Mladi Klobavc je priznal, da je prvi streljal, a Miha še ni bil kaznovan. Kakšno leto bo Miha dobil.»

Koloburnik je dal napreči voz in je poslal orožnika z aretirancem v mesto.

Preden je Miha sedel na voz, je podal Katrici roko, češ: «Nikdar te ne pozabim in ti ne pozabi mene. Obljubi mi!»

Prikimala mu je in pritisnila predpasnik na oči. Ko pa se je voz odpeljal, je spet vzravnala in rekla kuharici, ki je besedičila o hudobnosti tega sveta: «Kaj pa je to! Česa hudobnega Miha ni storil. Da pride zaradi svoje vroče krvi v ječo, ni taka sramota. Vroč mora biti vsak pravi mož No, Miho bom potem že držala na udi.»

Ko je Miha v mestu odsedel kazen, je prišla Katrica ponj. Prej pa je storila potrebno pri oblatvstvih, da se ne bi poroka preveč zavlekla. Veselo sta jo mahala domov zvečer, da ne bi ljudje preveč pasli zijal, ko bi gledali bivšega jetnika.

Gozdnik in Gozdnic sta si izgovorila kot in izročila svoje majhno posestvo mlademu paru. Katrica je s svojimi prihranki prikupila še nekaj zemljišča. «Zemljišče bom obdelovala jaz, ti boš pa hodil na delo v opekarno», je odločila Katrica ko je prišla izpred altaria s svojim Miho domov.

(Konec.)

* **Starši!** Občni zbor društva «Sola in dom» v Ljubljani bo v nedeljo 5. t. m. ob 9. v Delavski zbornici v Ljubljani z običajnim dnevnim redom in s poročili, ki bodo pokazala pomembnost tega društva. Vsem, ki sta jim pri sreči blaginja naše mladine in napredek našega šolstva, naj se udeležijo običajnega zborovanja. Članarino bodo plačali pri vstopu v dvorano.

* **Motorno kolo je treščilo v voz.** Enega zadnjih večerov se je zgodila v Rečici ob Paki huda nesreča. Iz Letuša sta se peljala z motornim kolesom Ignacij Bedenik iz Rečice ob Paki in krojaški pomočnik Ramšak iz Dobrovelj. Med Rečico in Šmartnim ob Paki sta zaradi slabe razsvetljave zadela ob voz, naložen s hmeljevskami. Zaradi močnega udarca se je kolo zdrobilo, Ramšak in Benedik pa sta se močno poškodovala. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnišnico. Ramšakovo stanje je resno.

* **Zopet huda nesreča na savinjski železnici.** Na tesnem prelazu med postajama Petrovčami in Celjem je pri vasi Ložnici povozil vlak dva konja, a voz je vrglo čez nasip. Vlak je vozil kakih 100 m dalje, nato pa je obstal. Lastnik in voznik Avgust Zagar iz Ložnice je nesrečo zakrivil po lastni neprevidnosti, ker v temi ni bil pri vozilu, temveč je šel zadaj za njim.

* **Smrtna žrtev nesreče.** 25letnemu hlapcu Ivanu Mohorku od Sv. Lovrenca pod Prožnimom sta se nedavno splašila konja, ko je vozil po cesti. Mohorko je padel pod kolo, ki mu je šlo čez trebuh in ga hudo poškodovalo. Ponesrečenec je kmalu nato v celjski bolnišnici umrl.

* **Adventisti pričakujejo novega Mesija.** Verska sekta adventistov veruje, da bo prišel na svet nov Mesija, ki bo ves svet čisto preobličil. Pradomovina adventistov je Amerika. V okolici Zagreba so se začeli širiti pred nekaj leti, medtem ko jih poznajo v Srbiji že iz leta 1909., v Sloveniji iz leta 1906. in v Vojvodini iz leta 1902. Nekaj svojih vernikov ima ta sekta tudi okoli Samobora. Njihov glavni stan za samoborski okoliš je v Farkaševcu, kjer se ti verniki od ostalih vaščanov ne razlikujejo v ničemer drugem nego v tem, da praznujejo sobote in da nimajo v svojih hišah po adventističnih naukih nikakih svetih podob. Sestanejo se vsako soboto in tedaj eden njih čita sveto pismo, čemur sledi globokomurna obravnava prebrane svetopisemske vsebine. V okolici Samobora je razširil to sekto neki tamošnji rojak, ki se je vrnil iz Amerike. Dasi se je sicer zelo trudil, vendar doslej ni dobil za to sekto več nego 20 duš. Najzanimiveje pa je pri tem, da adventisti krstijo svoje otroke v katoliških cerkvah. Tudi adventisti v Zagrebu imajo vsako soboto sestanke pri svojem duhovnem voditelju Šilingerju na Pantovčaku. Nedavno so imeli večji zbor. O čem so na tem zboru govorili, pa nočejo povedati.

* **Čevljarski prikojevalni tečaj v Ljubljani** priredi banska uprava. Tečaj se prične 6. novembra ob 18. uri. Vodil ga bo obrtni učitelj g. Josipa Steinman. Prijave sprejema do otvoritve referent za pospeševanje obrti, Ljubljana, Stari trg št. 3/I, desno, kjer se dobivajo tudi podrobna pojasnila.

* **Pogojni odpust kaznjencev.** Iz mariborske kaznilnice so zadnje dni odpustili pogojno 24 kaznjencev, ki so se obnašali pri odsluženju kazni zgledno. Večina kaznjencev je bila iz južnih krajev naše države.

* **Smrtna nesreča mladega trgovca.** Te dni zjutraj je izgubil življenje po nenavadnem naključju mladi trgovec g. Ferdo Šoper v naselju Meksiki nad Dolom. Prejšnji večer je naročil gospodinji, naj ga zbudi drugega jutra ob pol 5., češ, da mora odpotovati v Sevnico, da bo tam prevzel slamo, ki jo je naročila hrastniška steklarna za ovijanje svojih izdelkov. Gospodinja je izpolnila njegovo naročilo in ko je bil g. Šoper že opravljen, je stopil še v svojo spalnico, iz katere pa je kmalu potem odjeknil strel. Ko je gospodinja stopila v spalnico, je njen najemnik držal v eni roki samokres, drugo roko pa ji je pokazal precej osmojeno z besedami: «Obstrelil sem se!» Komaj

je to izpregovoril, je že omahnil in so takoj poslali po njegovega brata, ki je trgovec v Brnici. Ponesrečenca so z avtomobilom v največji naglici odpeljali k zdravniku g. dr. Neubergerju, ki pa je ugotovil, da je ponesrečenec umrl že med prevozom. Samokres, ki ga je vedno jemal s seboj na trgovinska pota, se je sprožil in ga je krogla zadela v trebuh, kjer je prebil žile in povzročila notranjo izkrvavitvev. G. Ferdo Šoper je štel komaj 25 let.

* **Požar v Hajdošah.** V eni zadnjih noči je nanažno nastal ogenj v hlevu posestnika Jurija Erlača v Hajdošah. Hlev in svinjak sta bila zidana in s slamo krita, a kolarnica, ki se je držala gospodarskega poslopja, je bila lesena in tudi s slamo krita. Razen gospodarskega poslopja so zgoreli 2000 kg sena in slame, ena telica, 27 kokoši, vozovi, gospodarsko in poljsko orodje in razni stroji, medtem ko so svinje in dve kravi še pravočasno rešili. Zgorela sta tudi dva sežnja drv. Ogenj je prva opazila gospodinja, ki je bila že v postelji, in je hitro poklicala ostale domače na pomoč. Na kraj nesreče je prihitelo tudi gasilno društvo iz Gereče vasi. Ogenj je najbrž zanetila zlobna roka.

Prehodna dekliška doba je med 12. in 17. letom. To je doba, ko mora imeti vsaka mladenka močno in zdravo kri, močne in zdrave živce, izvrstnen tek. To daje «Energin» za jačjenje krvi, živcev in teka. «Energin» se dobiva v lekarnah. 1 originalna steklenica pol litra Din 35.—

* **Na smrtni postelji je priznal zločin.** Somborski trgovec in posestnik Rajko Lugomerski je prodal pred 60 leti s svojim bratom Gjurom na sejmu nad 100 volov in izkupil za nje nad 20.000 kron. Ko sta se vračala domov, so ju napadli razbojniki, ki so Rajka zaklali in oropali. Gjuro jim je pa izročil denar brez odpora. Čez tri mesece je bil prijet neki Nagy, ki so ga smatrali za glavnega povzročitelja roparskega umora ter ga obsodili na smrt in obesili. V Somboru so že davno pozabili zločin. Te dni je pa prišla k potomcu umorjenega Rajka Lugomerskega neka starka in mu povedala, da jo pošilja njen svak, ki je na smrtni postelji izjavil, da je sodeloval pri umoru Rajka Lugomerskega. Z naropanim denarjem je spravil skupaj velik premoženje, toda vest ga je neprestano pekla. Pred smrtjo je sklenil dati potomcem umorjenega 300.000 Din. In starka je res položila pred presenečenega Lugomerskega 300 novih tisočakov, ki jih pa mož ni hotel sprejeti. S solznimi očmi je starka vzela nazaj denar in se vrnila k svaku.

* **Bitka orožnikov s cigani.** Na Dolenjskem, zlasti proti Kočevju in dalje proti Hrvaški, postaja ciganska svojat vedno bolj objestna. Orožništvo ima s cigani mnogo posla. Pripeti se, da prihajajo ciganske družbe v vasi, kjer uganjajo vsakovrstna sleparstva, kradejo in ogražajo posameznike in cele družine. V bližini Razloge ob Kolpi je prišlo nedavno celo do spopada orožnikov s cigani, ki so kradli tam okrog in prodajali zlatino. Orožniki so zalotili 35letnega Jožefa Brajdiča, 28letnega Marka Hudoroviča in njuni priležnici Štefo in Olgo Hudorovičevi v bližini vasi, kjer so prodajali zlato in srebrno uro. Prav tedaj se je približala skupini orožniška patrula, ki je pozvala cigane, naj ostanejo na mestu in se vdajo. Cigani pa povelja niso poslušali, marveč so se spustili v beg. A na begu so se nekajkrat ustavili in pričeli streljati. Orožniki so seveda takoj vrnili milo za drago. Po pobegu ciganov so našli dvocevno lovsko puško z dvema nabojeva, štiri usnjate listnice, ki so jih cigani bržkone kje ukradli, 52 Din gotovine, boljše črno obleko, sivkast suknjič, razno drugo obleko, cigaretno dozo, dve britvi in še nekaj drugih predmetov. Orožniki so cigani Štefo in Olgo kmalu dohiteli, medtem ko sta Brajdič in Hudorovič pobegnili, čeprav sta bila obstreljena, in sicer eden najbrž v glavo, drugi pa v rame. Drugi ciganski par, 25letni Jožef Hudorovič in njegova priležnica Mici Hudorovičeva, ki sta bila dolgo časa zaposlena pri pripravljanju gramoza v Polomu, sta

pa te dni vlomila skozi okno v Mauserjevo trgovino. Odnesele sta večjo zalogo sladkorja, precej čaja, sveč, sardin, razne obleke, žganja, tobaka in drugih predmetov. Prilastila sta si tudi za 400 Din kovancev. Popihal a sta jo za svojimi ljudmi nekam na Hrvaško.

* **Predrzna tatvina.** Nepoboljšljiv delomrznik je Stane Zelič, iz Jurkloštra nad Rimskimi Toplicami. Zadnje dni se je potikal po Hrastniku in se vtihotopil v vežo trgovke gospe Rezike Šoperjeve. Gospa, ki je bila v trgovini, pa je šla prav v tistem času iz trgovine v stanovanje. Srčala je Zeliča na stopnicah, ko je že opravil svoj posel. Skočila je k vežnim vratom, jih zaprla in začela klicati ljudi na pomoč. Prihitelo je več žensk, ki so hotele pridržati predrznega tatu, kateremu se je pa po obupni borbi posrečilo pobegniti. V naglici je odvrzel 435 Din, a 35 Din je odnesel. Pustil pa je tudi čevlje, ki si jih je bil prej sezul v veži ter jo bos popihal v bližnji gozd. Od sobote na nedeljo, pa je nekdo vlomil v gostilno v Sokolskem domu ter odnesel gostilničarki ge. Šentjurčevi 100 Din iz omare za tobak. Ni izključeno, da je imel tudi tu prste vmes Stanko Zelič.

* **Morilka Divjakova priznala umor moža.** Kakor smo že poročali, je po razfelesenju pokojnega viničarja Jakoba Divjaka v Svečini sodna preiskava ugotovila, da je smrt Divjaka nedvomno zagrešila njegova žena sama ali pa s pomočjo svojega ljubčka. Na zahtevo naših oblastev sta bila Kristina Divjakova in Anton Kajzer, ki sta pobegnila v Avstrijo, tam aretirana in izročena mariborskemu okrožnemu sodišču. Preiskovalni sodnik je oba zaslišal in mu je Kristina Divjakova priznala, da je umorila svojega moža s pomočjo svojega ljubčka tako, da je zamesila potico, kateri je primešal Anton Kajzer šest žlic mišnice. Kajzer zaenkrat sokrivdo taji. Zverinski umor se bo razpravjal pred mariborskim velikim senatom še letos.

* **Pred lastno hišo oklan z nožem.** Predzadnje nedeljo zvečer je bil storjen v Soteski pri Novem mestu zločin, katerega žrtev je postal Fifolt Franc, zaposlen na Auerspergovih žagi v Soteski. Fifolt je bil že delj časa v sovraštvu s 23letnim fantom A. Z., katerega je nekoč ovadil orožnikom, da mu je izmaknil na žagi široko planko in sekuro. Zato je začel kuhati A. Z. sovraštvo, ki ga je pa spretno skrival in čakal ugodne prilike, da se bo maščeval. Vendar sta še oba med seboj govorila. V nedeljo po volitvah v Delavsko zbornico sta še celo skupaj pila na Polju. Tu je ostal A. Z. še v gostilni, Fifolt pa se je napotil domov. Čez kake pol ure pa je zaslišal zunaj svojega stanovanja pasje lajanje in glasno zabavljanje pijanega človeka. Pijanec je vrgel v psa kamen in je vzel zato gospodar psa v hišo. Tedaj pa je začel razgrajati tolči po vratih in klicati Fifolta. Ta je odprl vrata in spoznal v nasilnem pijancu A. Z. Pozval ga je, naj gre domov in naj ne dela trušča pred njegovo hišo. Teda pa je planil A. Z. proti Fifoltu, ki je stal golorok na pragu. Napadenec je odrinil napadalca, ki pa je v naslednjem trenutku potegnil nož, s katerim je prizadel Fifoltu sedem nevarnih ran. Sirovež se je potem še celo pobahal s svojim divjaštvom pri g. Blatniku v Soteski: «Ali vidite nož, ki ga ne morem zapreti? Vsega sem zvil na njem, da bo pomnil.» Junaka noža bo zadela zaslužena kazen.

* **Ponarejeni 50dinarski kovanci.** V neki trgovini v Ljubljani sta bili prijete dve kmečki ženski, ki sta hoteli plačati nakupljeno blago s ponarejenimi 50dinarskimi kovanci. Trgovinski nastavljenec je takoj, ko je prijel denar v roko, ugotovil, da gre za ponarejence. Poklical je stražnika, ki je ženski prijel. Obe sta baje z Dolenjskega.

* **Sin je v razburjenosti ubil lastno mater.** V Dolenji vasi pri Ribnici se je 26. junija pri posestniku Francu Zobcu pripetil žalosten družinski dogodek, ki je zahteval življenje 70letne Katarine, matere mladega gospodarja Franca Zobca. Mlademu gospodarju je njegova mati Katarina delala po očetovi smrti neznosne neprilike. Starka je

spravila sina in njegovo družino skoro na rob propada, ker je vedno stala na sodišču in vlagala proti sinu tožbe zaradi nesrečnega preužitka. Odvetniški stroški so jeli naraščati in so dosegli že visoko vsoto okrog 100.000 Din, za kar se je moral sin zadolžiti pri raznih denarnih zavodih. Da bi imel mir pred materjo, se je mladi gospodar France napotil v Kanado. Domov je pošiljal svoji ženi in materi vse prihranke, samo da reši domačijo pred propastjo. Ko je že po večini svoj dolg poplačal, se je leta 1930. vrnil domov s precejšnjimi prihranki. Dostojno je skrbel za mater Katarino, ki pa je bila z njim dobra le do časa, dokler se niso njegovi prihranki izčrpali. V hiši je nastal ponoven prepir, ki je bil za družino pravcat pekel. Sinova mati je pričela spet hoditi na sodišče, kjer ga je nazadnje tožila zaradi neke koruze in 100 Din v denarju. Ko je sin materi dokazoval, da ji je to dajatev že odmeril, ga je ženska pričela preklinjati in mu očitati sleparstvo. To je sina tako razburilo, da jo je večkrat pozval, naj bo tiho in naj ga pusti pri miru. Iz veže, kjer je stala, sin pa je bil v sobi, je trikrat odprla sobna vrata, skozi katera je neprestano grdila sina. Ta je bil baš pri delu in je popravil koso. Ker pa se mati še vedno ni hotela odstraniti, jo je sin tretjič potisnil skozi vrata v vežo, kjer je padla. Pričela je po svoji stari navadi klicati sosedo na pomoč. Ti klici so sina tako raztogotili, da je na fleh ležečo mater udaril z železno koso dvakrat po glavi, in to s tako silo, da se je še sam vrezal v roko. Videč, kaj je storil, je pohitel k sosedu po Frančiško Bajčevo s prošnjo, da spravi mater v posteljo, kjer pa je starka, ne da bi se zavedla, kmalu izdihnila. Novomeško sodišče, ki je te dni ta dogodek obravnavalo, je obsodilo Franca Zobca na šest mesecev zapora, pogojno za dobo treh let.

* **Z ukradenimi listinami se je izdal.** Dne 7. septembra sta se napotila guštanjska zasebna uradnika gg. Štangl in Magrič na izlet v Savinjske planine. Prenočila sta v Planinskem domu v Logarjevi dolini. Oskrbnica je ob običajni uri zaklenila vrata doma, a malo po polnoči je prišel neki elektromehaničar iz Solčave s kolesom v dom v veliko začudenje še budnih planincev in oskrbnice skozi zaprta vežna vrata kljub temu, da jih je oskrbnica zaklenila. Uganka je bila rešena drugo jutro. V domu se je moral nekje skriti do slej še neizsleden tat. Ko so šli planinci in oskrbnica počivat, je tat z lahkoto opravil svoje delo. V gostilniški sobi sta visela nahrbtnik g. Štangla in aktovka g. Magriča; ker sta oba planincev imela namen prihodnje jutro napraviti krajšo plezalno pot, sta spravila vse, kar bi ju oviralo pri plézanju, v nahrbtnik, tako tudi denarnice z nekaj gotovine, fotografski aparat in razne listine. Tat je ukradel nahrbtnik z vso vsebino, skozi okno pobral dvema študentoma obleki, zajahal v veži ostavljeno kolo elektromehaničarja in okrog pol 5. zjutraj odjadril proti Solčavi. Naključje je naneslo, da je prišel nedavno zvečer v neko gostilno v Črni pri Prevaljah orožnik in našel tam lepo oblečenega gospoda, ki se mu je videl sumljiv. Pozval ga je, naj le izkaže. Neznane pa se je izdal z ukradeno izkaznico za Štangla Stanka iz Guštanja. Medtem ko je iskal neznanec listine v aktovki, je orožnik opazil v njej tudi pištolo. Zategadelj je pozval neznanca, naj mu pokaže še orožni list. In res ga je pokazal, toda le za nošenje lovske puške. Orožnik je odvzel neznanca aktovko in ga pozval, naj gre z njim na postajo. Takoj pa, ko sta stopila iz gostilne, se je mladi neznanec iztrgal orožniku iz rok in izginil v noč.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

SADJARSKI TEČAJI V BELI KRAJINI.

Stari trg ob Kolpi, oktobra.

Na pobudo ljubljanskega društva «Bele Krajine», ki vedno stremi za povzdigo našega koščka zemlje, se je v drugi polovici oktobra vršilo v Beli Krajini mnogo sadjarskih tečajev. Vodil jih je znani sadjarski strokovnjak, nadzornik g. Josip

Štrekelj, ki je z največjo ljubeznijo hodil od kraja do kraja in poučeval ljudi, kako je treba negovati sadovnjake in postopati s sadjem, da uspeh ne izostane.

Tečaji so se vršili v Lokvici, Radovici, Drašičih, Božakovem, Metliki, Podzemlju, Adlešičih, Gradacu, Semiču, Črnomlju, Dragatušu, Vinici in Starem trgu. G. predavatelj je vedno najprej imel predavanje, nato pa je drugega dne podpril predavanje tudi s praktičnimi dokazi in vajami, ki so jim naši sadjarji in tudi drugi kmetovalci sledili z največjim zanimanjem. Udeležba je bila povsod zelo zadovoljiva in bodo mnogi naši gospodarji gotovo pričeli gojiti sadje, kar bi spričo odličnega podnebja Bele Krajine bilo že davno potrebno. Delo društva «Bele Krajine», ki ga je podprla banska uprava, je našlo med našim ljudstvom najlepši odziv in si vsi žele še pogosto takih predavateljev.

Na posebno plodna tla so letos padle besede predavatelja tudi iz razloga, ker je prav letos prvič v veliki količini nakupila Kmetijska družba v naših krajih sadje in ga odpeljala mnogo vagonov in tovornih avtomobilov v Ljubljano in druge kraje. Tako spoznajo kmetije sadjarstvo, ki se ga potem tudi z večjo vnemo poprimejo.

Uspešno začete akcije ne smejo zdaj odločilni činitelji prepustiti usodi, nego kovati železo, dokler je vroče. Belokrajinski kmet ne bi prav nič grešil, če bi nekatere že ostarele vinograde izpremenil zdaj v vzorne sadovnjake, ki mu bodo več donášali kakor trta, ki poleg tega zahteva tudi mnogo več truda in časa. Spričo delavnosti belokrajinskih sreskih oblastev in sreskih kmetijskih referentov smemo verjeti, da bo v doglednem času sadjarstvo postalo za Belo Krajino prav plodonosna panoga. Ako se bo to zgodilo, bo ta uspeh tudi najlepše zadoščanje društvu «Beli Krajini» in vnetemu širitelju sadjarstva, nadzorniku g. Štrekelju.

PRVI NASTOP SOKOLA V PIŠECAH.

Pišecce, oktobra.

Sokol v Pišecah je priredil 1. t. m. prvi javni nastop, katerega so se v častnem številu udeležila bližnja in daljna sokolska društva ter pripomogla k nepričakovanemu uspehu. Ob 15. uri se je razvil veličasten sprevod pri stari šoli in korakal pod vodstvom načelnika brata Branka Medveda z godbo na čelu skozi vso vas na telovadišče. Sprevodu se je pridružila velika množica radovednih ljudi. Na telovadišču je pozdravil Sokole in občinstvo prosvetar, šolski upravitelj brat Janko Rošker, ter podal besedo starosti brežiškega Sokola bratu dr. Josipu Zdolšku, ki je v lepem govoru očrtal vzvišeno nalogo Sokolstva za srečno bodočnost naše domovine Jugoslavije. Koliko važnost polaga kralj na Sokolstvo, priča, da je njegov prvorojenec prestolonaslednik Petar starosta Sokola Jugoslavije. Nadalje je izvajal, da mora Sokolstvo prodreti v zadnje gorsko vas in prekvasiti v sokolskem duhu vso mladino, da bo, če bo kdaj treba, enodušno branila težko priborjeno domovino tudi z orožjem v roki. Sokol v Pišecah je bil šele lani v juliju ustanovljen. Vidimo pa, da se je lepo razvil, ker je našel dosti navdušenih in požrtvovalnih članov. Zdolškov lep govor je izzvenel v trikratni zdravo kralju kot prvemu Sokolu in prestolonasledniku Petru kot starosti Sokola kraljevine Jugoslavije. Godba je zaigrala «Bože pravde».

Telovadba se je pričela z moško deco in se stopnjevala od točke do točke. Občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo točno izvajanim vajam. Vsako posamezno skupino je nagradilo z glasnim priznavanjem, češ: Kaj takega še nismo videli v Pišecah. Višek telovadne spretnosti pa so pokazali združeni bratje Sokoli iz Brežic-Globokega in Bizeljskega, ko so na bradlji in drogu izvajali najtežje vaje z vso dovršenostjo in lepoto. Konec telovadbe pa so zaključili bizeljski naraščajniki s svojimi delno šaljivimi slikami ter izzvali med občinstvom mnogo smeha in priznanja.

Po telovadbi nas je združila prijetna veselica na dvorišču in na vrtu staroste brata Jožka Kostevca, ki je trajala do poznih ur. Gostom so stregle pišečke dame z mrzlimi jedili in raznim pecivom, ki so ga v obilni meri podarile požrtvovalne hiše v Pišecah in v okolici. Vsepo vsod, kjer smo v ta namen potrkali, smo našli lep odziv in odprta srca. Nekateri rodoljubi so podarili po vrhu še lepo število butelk znane pišečke kapljice. Vsem, ki so s svojim trudom in z darovi pripomogli k večjemu gmotnemu uspehu, lepa hvala!

Bratom Sokolom in sestram Sokolicam, ki so prihiteli od blizu in od daleč ter pripomogli k uspehu, iskreno zahvalo in kreпки zdravo!

PREKMURSKI GLASNIK

VOZ Z MRTVIM GOSPODARJEM.

Polana, oktobra.

Pretekli petek popoldne se je napotil posestnik Janez Cipot iz Polane z vozom, v katerega sta bili vpreženi dve kobili, v Odrance, da pripelje domov mladega bika, ki ga je pred dnevi kupil. Tam se je zamudil dalje časa, ker je šele krog 23. ure njegova žena, ki ga je čakala doma, slišala, da je voz zapeljal na domače dvorišče. Stopila je na prag in ga poklicala. Ker pa ni dobila odgovora, je stopila k vozu, kjer je v grozi opazila, da leži preko droga pred vozom moško truplo brez znakov življenja. Vsa prestrašena je dognala, da je to njen mož. Poklicala je doma e in sosedo, ki so mrtvega Cipota spravili v sobo. Pogled na mrtveca je bil grozen; glava je bila brez kože, roke so bile odrgnjene do kosti in na nogah so viseli odtrgani podplati.

Hitro se je med ljudmi razširila vest o nesreči in ljudstvo je bilo prepričano, da je bila na delu zločinska roka. Orožništvo, ki je uvedlo vsestransko preiskavo, je ugotovilo naslednje:

Cipot, ki se je ponoči vračal iz Odrancev proti domu, se je med potjo ustavil v gostilni v Rakičanu, kjer je popil nekaj vina. To je bilo krog 22. ure. Po kratkem prestanku se je odpravil spet naprej in se še pohvalil, češ: «Moji kobili sta hitri in kmalu bom doma.»

Najbrž se je zgodila nesreča kmalu po odhodu iz gostilne. Da bi prišel čimprej domov, je Cipot prej ko ne pogledal kobili v dir, kar je zanj postalo usodno. Ročica na vozu se je zrahljala, stranska deska je padla na cesto in bik, ki je bil ob ročici privezan, se je skotalil na tla. Zaradi ropotanja sta se živahni kobili splašali in začeli dirjati. Ko je bik padel z voza, je Cipot najbrž dobil udarec po glavi, da se je onesvestil in padel naprej na drog, kjer je obvisel. Kakor sledovi kažejo, sta kobili z vozom drveli preko gramoznih kupov, pri čemer je posestnik dobil smrtne poškodbe.

Kje sta kobili tekli s svojim gospodarjem, se je prav dobro videlo še drugo jutro, saj je krvava sled držala skoro prav do doma. Konja sta moralna na tvo moč drveti, saj sta več kakor 10 km dolgo pot od kraja nesreče do doma predirjala v dobri pol uri.

Izgubljene reči so našli drugega dne raztresene ob poti tja do Rakičana. Bik, ki je padel z voza, pa se je drugo jutro pasel na travniku v bližini, kjer se je zgodila nesreča. Vest, da je Cipot postal žrtev zločinske roke, je neosnovana.

Urad nove občine murskosoboške okolice. Po združitvi občin je nastala nova občina okolice Murska Sobota, ki bo imela svoj sedež v Murski Soboti. Potrebni prostori za pisarno so že najeti. Urad bo v Cerkevni ulici tik cerkve v hiši, kjer je bil trgovec Erdössy.

Huda nesreča pri mlatilnem stroju. Pred dnevi so mlatili pri posestniku Štefanu Sinicu v Kupšincih. Pri mlatilnem stroju je bil zaposlen tudi delavec Anton Žokš. Proti večeru, ko so delo že končali, se je Žokš povzpел na stroj, da ga očisti. Iz neprevidnosti je stopil preblizu gorenje odprtine, da mu je spodrsnilo in mu je prišla leva noga

med valje. Ničesar hudega sluteča je neka mimo idoča dekla zavrtela baš v tistem trenutku veliko gonilno kolo. V trenutku se je začul obupen krik in padec na stroj. Ko so drugi prihiteli, so našli Žokša vsega v krvi. V obupnem stanju so ga takoj prepeljali v murskosoboško bolnišnico, kjer so mu nudili zdravniško pomoč. Rana je bila grozna. Valji stroja so mu dobesedno zdrobili meso in kosti na nogi, tako da je koža pod levim kolonom bila vsa ohlapna in prazna. Takojšnja amputacija noge mu je rešila življenje, če ne nastopi še zastrupljenje.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Repna juha. Repo operi, olupiš in zreži na prav majhne kocke, nato jo skuhaš v slanem kropu. Medtem ko se repa kuha, napraviš prav svetlo prežganje, ki mu prideni dve kocki sladkorja. Ko je prežganje gotovo in repa že skoraj kuhana, stresi prežganje k repi in jo potrebi zalij z juho ali vodo. Prideni še nekoliko zelenega peteršilja, ki ga drobno zreži, in žlico smetane. Vse skupaj naj vre četrt ure. K juhi daj opečene zrezane žemlje.

Smetanov puding. Dobro zmešaj v loncu pol litra smetane (sirove, sladke), 10 dek moke, 4 rumenjake, 8 dek zmletih orehov ali mandeljnov, 6 dek z rumom poškopljenih drobtin in eno v mleku namočeno in dobro stisnjeno žemljo. Malo osoli. Ko si vse to dobro zmešala, stolci sneg štirih beljakov, ga primešaj k zmesi in dodaj še za nožev konico pecilnega praška. Stresi v pomazan pudingov model, ga zapri in postavi v krop, kjer naj vre tri ure. Ko je kuhan, ga daj takoj na mizo, zraven pa sadni sok (malinovec ali podobno)!

Pogačice iz ocvirkov. Sesekljaj ali zmelji na strojčku 25 dek svinjskih ocvirkov, dodaj 30 dek moke, pol osminke litra smetane, pol osminke litra belega vina, dva rumenjaka, malo soli in 2 dek v pol litra mleka raztopljenega kvasa. Naredi testo, ga trikrat razvaljaj in spel skupaj zloži, nato ga postavi na led, da se shladi; potem ga spet razvaljaj en centimeter na debelo, izreži okrogle oblike in zloži na pomazano in z moko potreseno pekačo, po vrhu pa pomaži z raztepenim jajcem; končno potresi še z 1 deko kromna s soljo ter speci v pečici.

Praktični nasvet

Tekočina za kodranje las. V 500 gramih vinskega cveta raztopi šest gramov kolofonije, prilij za dišavo nekoliko bergamotovega olja ali kake druge dišave ter si s tem pomoči lase in jih navij na navijalke (papiljote). Druga zmes pa je: 20 gramov benzoe-tinkture, 100 gramov 90odstotnega vinskega cveta, rožmarinovega olja (po potrebi za dišavo) prav tako dobro zmešaj in uporabi kakor sprednjo tekočino.

Z belo oljnato barvo prebarvano in z belim emajlnim lakom prevlečeno kuhinjsko in tudi sobno opravo osnažimo najbolje z vodo, v kateri smo skuhalo pšenične otrobe (mekine). Ta odcedek naj bo mlačen; naposled zmijemo s svežo vodo. Bolj umazano kuhinjsko opravo pa lahko umijemo z mlačno milnico in prav tako zmijemo s svežo vodo.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vršiti vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

PROGRAM RADIA LJUBLJANE OD 5. DO 12. NOVEMBRA.

Nedelja 5. novembra: 8.15: poročila; 8.30: gimnastika (Lojze Vrhovec); 9.30: orgelski koncert (Rančigaj); 10.00: zdravstveno predavanje o življenjski moči naroda (dr. Petrič); 10.30: radijski orkester in vokalni solo (Sokova in Jelačin, operetna ura); 11.30: slovenska glasba (radijski orkester); 12.00: čas in plošče; 16.00: kmetijski ura o francoskem kmetu (Jerasova); 16.30: «Dobri vojak Švejk» (člani Delakovega dramskega studia); 17.30: plošče; 20.00: komorni koncert Brandlovega tria; 21.00: radijski orkester; 22.00: čas, poročila in radijski jazz.

Ponedeljek 6. novembra: 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: gospodinska ura: naši posli (Govekarjeva); 18.30: okopavine: korenje, repa, zelje (profesor Pengov); 19.00: plošče; 19.30: o Slavoniji (Hubert Marjanović); 20.00: plošče; 20.30: prenos opere iz Beograda (Evgenij Onjegin), vmes čas in poročila.

Torek 7. novembra: 11.00: šolska ura: Kako nastanejo naše pisalne potrebščine (Viktor Pirnat); 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas in plošče; 18.00: otroški kotiček (Gabrijelčičeva); 18.30: plošče; 19.00: francoščina (profesor Prezelj); 19.30: glagolica, cirilica, latinica (profesorica Zeljeznova); 20.00: glasbeno oblikoslovje II. (dr. Dolinar), ilustrirano z radijskim orkestrom; 20.45: glasba starejših romantikov (Schumann, Mendelssohn, Chopin; radijski orkester); 21.30: čas, poročila; 20.50: pevski koncert Jožeta Likoviča; 22.30: angleške plošče.

Sreda 8. novembra: 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas in plošče; 18.00: komorna glasba (radijski kvintet); 18.30: radijski orkester; 19.00: tujski promet in naše občine (dr. Brilej); 19.30: literarna ura: Alna Kalinova (Leni Novi); 19.50: uvod v opero; 20.00: prenos opere «Pikove dame» iz Ljubljane, vmes čas in poročila.

Četrtek 9. novembra: 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas in plošče; 18.00: otrok in odrasli (Marija Kmetova); 18.30: pogovor s poslušalci (profesor Prezelj); 19.00: srbohrvaščina (dr. Rupel); 19.30: plošče po željah poslušalcev; 20.00: glasbeno predavanje (Srečko Koporc); 20.30: večer Čajkovskega: samospevi Asejeve in Popove s spremljevanjem radijskega orkestra; 21.30: čas, poročila in plošče.

Petek 10. novembra: 11.00: šolska ura: pravljice, uganke in šale za dobro voljo (Komanova); 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas in plošče; 18.00: plošče; 18.30: predavanje ZKD; 19.00: sokolstvo (Poharc); 19.30: Izleti za nedeljo (doktor Andrejka); 20.00: prenos iz Beograda; 22.00: čas, poročila in radijski jazz.

Sobota 11. novembra: 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas in plošče; 18.00: martinovanje (Viktor Pirnat); 19.00: ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber); 19.30: zunanje politični pregled (dr. Jug); 20.00: rapalski večer (Klub jugoslovenskih akademikov); 21.00: radijski orkester; 22.00: čas, poročila in plošče.

ZANIMIVOSTI

× **Požigalec nemške državnozbornske palače je bil orodje drugih.** Pri sodni obravnavi zaradi požiga palače nemškega državnega zbora v Berlinu so se dognale zanimive reči. Izpovedi izvedencev so neovrgljivo dokazale, da ni van der Lubbe sam zažgal palače državnega zbora. Dokazano pa je tudi, da je bil le-ta zgolj golo orodje drugih in da ni niti glavni požigalec, temveč da je s svojim imenom in s svojim telesom samo kril druge. Doslej še ni dokazano, kdo so bili požigalci in bržkone tudi ne bo. Nasprotniki hitlerjevcev smatrajo dognanja za svojo zmago in vidiijo v njih nov dokaz za svojo trditev, da so ogenj podtaknili ljudje, v katerih korist je bil požar. To pa so hitlerjevci. Vsi izvedenci se strinjajo v tem, da je bilo za ogenj v glavni dvorani vse pripravljeno, še preden je van der Lubbe prišel tja

z vžigalicami — ako je on tu sploh podtaknil ogenj. Izvedenec profesor Jose je izjavil, da so priprave za ogenj v glavni dvorani zahtevale najmanj 20 kg bencina, bencola ali petroleja. Ravnatelj berlinskega gasilskega društva je celo dejal, da požigalci sploh niso uporabljali tekočega goriva. Največjo pozornost je vzbudila razlaga sodnega kemika dr. Schatza, ki trdi, da so rabili požigalci za namazanje goriva neko kemično sestavino, ki celo sama zagori, ako je bila prej v dotiku z določenim vžigalnim sredstvom. Mnenja vseh treh izvedencev se strinjajo v tem, da se van der Lubbe nikakor ni udeležil priprav za požig v glavni dvorani. Če so pri požigu rabili cunje, namočene v bencinu, bi bilo nevarno za požigalec, er bi jih izdal ta močan duh. Ta ugotovitev je važna, ker je v zvezi z obtožbo proti komunistu Torglerju, češ, da je on pripravil ogenj v glavni dvorani. Če je bil ogenj podtaknjen z bencinom, bi bil moral Torgler dišati po njem in to bi bil gotovo opazil vratar, ko se je Torgler zvečer vračal iz državnega zbora domov. Vratar pa to zanika. Tako je tudi izključeno, da bi se takšne priprave mogel udeležiti obtoženec Dimitrov (Bolgar), ker je bil 26. in 27. februarja v Monakovem. Dr. Schatz smatra za mogoče, da je van der Lubbe zažgal nekatere zavese v stranskih sobah samo zato, da bi speljal oblastva na napačen sled in s tem odvrnil pozornost od glavnega požara v veliki dvorani. Prav ta čudak van der Lubbe je bil po njegovem mnenju zelo pripravna oseba, ki se je dala uporabiti kot orodje drugih. Nato je van der Lubbe šel tudi po drugih dvorinah državnega zbora samo zato, da bi zbudil domnevo, da je on sam zažgal palačo in da bi prišel v roke policije.

× **Nos in spanje.** Ze dolgo se govori o tem, v kakšni legi je najbolje spati. Mnogi ljudje lahko spe samo na desni strani. Potreba te lege je posebno nujna, če večerjamo pozno in gremo s polnim želodcem spat. Isto velja, če pred spanjem močno kadimo ali preveč pijemo. V rednih razmerah pa odloča tudi drugi činitelj, zlasti podzavedno prizadevanje človeka, da bi lahko v spanju nemoteno dihal. V spanju je namreč dihanje enako važno kakor krvni obtok in izmenjava snovi. Tu pa odloča nos, na kateri strani naj človek spi. Noben človek namreč nima obeh nosnic enakih. Če je desna nosnica večja, rad spi človek na levi strani, da lahko skozi desno nosnico diha, nasprotno je pa pri ljudeh, ki imajo večjo levo nosnico. Zelo važno je, da dobiva človek v spanju dovolj kisika, kajti če ga ne dobi, se začenja nabirati v telesu ogljikova kislina in spanje nima več osvežujočega učinka. Nasprotno, človek se čuti utrujenega, boli ga glava, ko se zjutraj zbudi. Zato je važno, da dajo starši morebitne napake v nosu otrok odstraniti, da lahko otroci v spanju nemoteno dihajo in se dobro odpočijejo.

× **Pes je preprečil samomor gospodarja.** Nedavno jutro so našli ljudje zunaj Dunaja na bregu Donave na tleh ležečega in čisto premočenega 60letnega berača, ki je bil v globoki nezavesti. Poleg njega pa je stal njegov pes in otožno tulil. Pri neznanu so našli pismo, iz katerega je bilo razvidno, da je nezavestni možak 60letni berač Cielek, ki je sklenil izvršiti samomor s skokom v Donavo, da bi tako izginil brez sledu in prihranil človeški družbi še stroške za pogreb. Svoj sklep je tudi izvršil, toda za njim je skočil v valove tudi njegov zvesti pes, ki je bil močnejši od svojega gospodarja, in ga naposled nezavestnega izvlekel na breg. Cielek je pozneje v bolnišnici, kamor so ga prepeljali, pripovedoval, da že tri dni ni ničesar jedel in da ni več mogel prenašati lakote, ki ga je mučila.

Listnica uredništva

Kočevje. Ne poznamo pogojev za policijsko šolo. Obrnite se za pojasnilo na oblastva.

Pesmi. Pesmi ne objavljamo razen ob posebnih prilikah.

Zibot pri Pišceah. Ni mogoče objaviti, ker ni za javnost in je tudi tožljivo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Odkritosrčnost.

Mož (ki je od hude bolezni ozdravel, se zahvaljuje svoji ženi za njeno požrtvovalno strežbo): «Le kje si našla toliko ljubezni in usmiljenja do mene!»

Zena: No, kdo pa naj bi potem vzel mene — vdovo s petimi otroki!»

Ponesrečen poklon.

«Oh, gospodična, kako imate ljubke ročice! Kadar zehate, morate gotovo obe roki pred usti držati!»

Najprimernejša pesem.

Zupnik (nevesti): «Katero pesem želite, da vam zapoje pevci po opravljeni poroki?»

Nevesta: «Hvala bodi Gospodu Bogu, prosim!»

Prijetna vloga.

A: «Katero vlogo boš igral v novi igri?»

B: «Vlogo očeta.»

A: «V čem pa obstaja ta vloga?»

B: «V tem, da umre oče deset let pred pričetkom igre...»

Pravilen odgovor.

Zena: «Ali sem mar za tabo letala?»

Mož: «Seveda ne! Saj past tudi ne leta za mišjo, pa jo vendarle ujamel!»

Dosti na zraku.

Gospa: «Kadar se z možem kregam, morajo otroci zmeraj na sprehod.»

Obisk: «Glejte, glejte! Zato so pa tudi tako lepo zdravi videti!»

Vzorna varučka.

Gospodinja: «Slišite, Mina, zakaj ste pa postavili košaro z otrokom na mizo?»

Varučka: «Zato, da bom slišala, kadar bo na tla padel.»

Nima pomena.

Gost: «Natakar! Ta riba je neužitna! Pokličite takoj gospodarja!»

Natakar: «Nima pomena, gospod, on je tudi ne bo mogel jesti.»

Kurjač.

A: «No, gospod sošed, zadnje čase pa spet prav pridno v gostilno hodite, kakor slišim.»

B: «Veste, samo zaradi mraza. Grem in izpijem dva žganjčka, da se segrejem... in, potlej... no... tako po malém dolagam!»

Dober trgovinski potnik.

Gospa: «Hvala, gospod, patentnih ključavnic ne potrebujem.»

Trgovinski potnik: «To sem si takoj mislil. Vaša soseda mi je namreč dejala, da ni treba hoditi k vam, ker pri vas itak ni česa ukrasti.»

Gospa: «Kaj je rekla? Taka nesramnost! Ji že pokažem! Takoj naročim tri ključavnice.»

Zopet znižane cene.

Veliko veselje bo vse leto v rodbini, če si nabavite manufakturno blago v Trgovskem domu Sternecki, ker tu so cene zelo nizke, izbira ogromna, blago pa izvrstne kakovosti. Zahtevajte vzorce platna, gradla, flanele, barchenta, cefirja, sukna, kamgarna, volne, svile, klota, poplina, kretona, tiskanine — sploh vse manufakturne robe.

Trgovski dom
Sterneck

Tovarna perila in oblek

Celje št. 97

Vzorec in cenik zastoj.

Bolni, čitajte!

Mnogi ljudje trpe na živčnih motnjah, tožijo o prerani izmučenosti, o trgajočih in zbadajočih bolečinah v glavi, rokah in nogah, na vratu in obrazu kakor tudi o srčnem utripanju, drgetu, trganju v udih, utrujenju, nemiru, občutju strahu in tesnobe, zasoplenosti, drzljivosti, raztresenosti, pomanjkanju teka, motnjah prebave, nespečnosti in nešteti drugih pojavih živčne razrvanosti.

Najhujše je pomanjkanje odločne volje, energije pri živčno obolelem, ki se čuti za vsako delo nezmožnega, ki se brez odpora preda usodi, ki je čemeren in ozlovoljen ter ne dosega v življenju nobenih uspehov.

Če čutite v sebi kako spredaj navedenih živčnih motenj, če hočete najti odpomoč za svoje težave, pišite mi in jaz vam pošljem zastoj poučno razpravo o živčnih boleznih, ki vam bo raztolmačila, da je predhodni vzrok vsake resne bolezni oslabiljenje telesne odpornosti. Prepričali se boste, da si morete zares življenje podaljšati in boleznim preprečiti.

Treba je samo hoteti!

Vsak dan dobivam priznanice in mnogi hvaležni pisci so pridejali pismu tudi svojo fotografijo, ki jih prinašam nekaj tu v ponatisku.

Gospod Nikola S. Bremkovich, učitelj v Tuzli v Jugoslaviji, piše:

Po mnogih poskušanjih z različnimi sredstvi, ki mi niso prinesla nikakega uspeha, sem se poslužil Vašega izbornega sredstva, ki mi je pomagalo, in sem vam zato zelo hvaležen.

Gospa Ana Schmiecl, v Gmündenu, Freygasse št. 5, Zgoranja Avstrija, je zelo zadovoljna:

Kje bi bila danes, da se nisem poslužila od Vas priporočene kure! Učinek me je tako zelo zadovoljil, da ne potrebujem sedaj nikakega zdravljenja več. Napravili ste mi veliko uslugo in se vam zanjo prav iz srca zahvaljujem.

Gospod poštni uradnik Abraham Georg v Timisoaru I, Rumunija, piše:

Že po kratki uporabi Vaše metode sem mogel opaziti presenetljivo velik uspeh. Izrekam vam s tem zasluženo zahvalo in bom pogabil vsako priložnost, da Vas priporočim.

Dopisnica zadostuje! Zahtevajte še danes brezplačno poučno brošuro!

Poštno zbiralno mesto:

ERNST PASTERNAK, Berlin, SO., Michaelkirchplatz 13, Abt. 88

Delo

v današnjih hudih časih si preskrbi še, najlaže vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Mi nudimo delo vsakomur na ta način, da odvezujemo izdelane pletenine, dobavljamo prejo in izplačujemo mezlo za pletenje. To potrjuje mnogo zahval. Če želite tudi Vi dela in zaslužka, pišite zaupno po brezplačni anovodila trški: Domača pletarska industrija Josip Tomažič, Maribor, Krekova ulica št. 16.

Zna.

A: «Sprevodnik me je v tramvaju pogledal, kakor bi ne bil plačal voznine.»

B: «In kaj si ti naredil?»

A: «Pogledal sem ga, kakor bi jo bil plačal.»

Osel.

Hlačman: «Vaša ušesa, gospod Klobuštrin, postajajo vsak dan večja.»

Klobuštrin: «Tako? Prepričan sem, da bi moja ušesa in vaš razum dala prvovrstnega osla!»

Voziti ne zna.

Pekovski pomočnik podere na ulici s kolesom lepo oblečenega gospoda, ki se ves pomaže.

«Ti paglavec!» zakriči nanj gospod, «kaj ne znaš zvoniti?»

«Zvoniti znam, gospod, ne znam pa voziti.»

Grdo ravna z njim.

Mihec se pritožuje očetu, da učitelj grdo ravna z njim.

«Tega pa že ne dovolim,» zagodrnja oče, «sam pojdem s teboj k učitelju in mu povem, kar mu gre.»

Učitelj mirno posluša Mihčevega očeta, potem je pa rekel Mihcu: «Da se tvoj oče prepriča, kaj vse znaš, mi povej, koliko je trikrat tri.»

Tedaj pa Mihec bridko zaplaka, rekoč: «Poglej, očka, že spet grdo ravna z menoj.»

Nesrečni ptič.

Zena: «Ali si slišal, stari? Tridesetkrat je zakukala kukavica — trideset let bom še živel!»

Mož: «O, da bi dobil jaz tega ptiča v roket!»

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3,

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji. Vlog ima nad 420.000.000 Din, rezervnih zakladov pa nad 11.000.000 Din.

Za pupilarne naložbe ima sodnedeponitni oddelek, za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti pa so strankam na razpolago položnice. Za vse vloge jamči mestna občina ljubljanska z vso svojo imovino in davčno močjo.

Telefonski številki 2016 in 2616. Poštočerkovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do pol ene ure.

Najboljše nogavice

Izšla je

Blasnikov

Velika Pratika

za navadno leto 1934,
ki ima 365 dni.

«VELIKA PRATIKA» je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obratnan.

V «Veliki Pratici» najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solnčnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — pošne določbe za Jugoslavijo; — testice za kolk, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medlemurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti žilvine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih radi kmetovalci in žena v liši. — Cena 5 Din.

«VELIKA PRATIKA» se dobiva v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku.

tiskarni

Ljubljani.

MALI OGLASI

Zahtevajte

takoj, še pred sajenjem, brezplačni cenik sadnega drevja drevesnic Ivana Gradišnika, Šmarjeta-Celje.

Oblačilno blago, ostanke in pristno bučno olje prodajata najceneje trgovini Franca Senčarja pri Mali Nedelji in v Ljutomeru. 193

Naprodaj so po nizki ceni gozdovi

iz Arenbergove zapuščine v katastr. občinah Radenci in Stanetinci, in sicer v kosih ali skupaj 18 ha. Pojasnila dajeta dr. Ivo Benkovič v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 6, in notar Požna v Gornji Radgoni. 268

Večelo naprej!
OD 30. OKTOBRA
ZNIŽUJEMO CENE
V VSEH NAŠIH
PRODAJALNAH

Moški čevlji

na ram šivani, iz najboljšega telečjega boksa, visoki ali nizki, prej Din 149—

sedaj **129—**

Zenski in deklinški čevlji

iz telečjega boksa z usnjenim podplatom in usnjeno visoko ali nizko peto, prej Din 89—

sedaj **79—**

Zenski luksuzni čevlji

iz laka, ševroja ali semiša, z visoko ali srednjo peto, v raznih kombinacijah, prej Din 129—

sedaj **99—**

Zenski čevlji iz baržuna

z visoko ali nizko peto. Priljubljena vrsta naših odjemalcev, prej Din 59—

sedaj **49—**

Isti čevlji

kombinirani s telečjim boksom, prej Din 69—

sedaj **59—**

Svileni atlasasti čevljički

črni, beli ali v barvah, k vsaki večerni toaleti, za družbo in ples, prej Din 69—

sedaj **59—**

Fini otroški čevljički

iz najboljšega boksa, fleksibel, prešiti, visoki ali nizki, za otroke od 6 do 11 let, prej Din 69—

sedaj **59—**

Isti z dvojnimi podplatom

in iz močnejšega materiala, prej Din 79—

sedaj **69—**

Moške galoše

najboljše kvalitete za bagatelno ceno. Široke ali polkoničaste oblike, prej Din 49—

sedaj **39—**

Ata

Požurite se, preskrbite se pravočasno, dokler so vse prodajalne dobro sortirane. Vaše zadovoljstvo — naš uspeh.